अजिरकोट गाउँपालिकाद्वारा

चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को

तेस्रो चौमासिक

सार्वजनिक सुनुवाई

संक्षिप्त प्रतिवेदन

आयोजक

अजिरकोट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, भच्चेक, गोरखा

प्रतिवेदक तयार पार्ने : लीलाधर कोइराला

समन्वय संस्था : गोरखा सन्देश मिडिया प्रा. लि.

प्रतिवेदन प्रेश गरिएको मिति २०८३/०३/२७

CamScanner

१. कार्यक्रमको परिचय

सार्वजनिक निकायले प्रदान गर्ने सेवाको प्रभावकारिता मापन गर्न, सेवाग्राहीबाट मूल्याङ्कन गराउन तथा सेवा प्रवाहमा थप सुधार ल्याउनको उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिन्छ। नागरिकलाई सार्वजनिक निकायले गर्दै आएका गतिविधिहरूको बारेमा सूचना माग्ने, पाउनुपर्ने र अवलोकन गर्ने अधिकार सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले सुनिश्चित गरेको छ। त्यसैगरी, सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) सम्बन्धी ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले हरेक सार्वजनिक निकायले आफ्नो कार्य, सेवा तथा प्रक्रियाबारे नागरिकहरूलाई सू-सूचित गराई सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था गरेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ ले सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था राखेको छ। नेपाल सरकारले स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धी कार्यविधि-२०६७ तयार गरी कार्यान्वयन गर्दै आएको छ, जसअनुसार स्थानीय स्तरमा सेवा प्रवाह, विकास निर्माणका कार्य तथा राजस्व व्यवस्थापनको अवस्थाबारे नागरिकसँग प्रत्यक्ष संवाद गर्दै सुशासनलाई सुदृढ बनाउने लक्ष्य राखिएको छ।

उक्त कानुनी व्यवस्था र कार्यविधिअनुसार आफूले प्रदान गरेको सेवा, सञ्चालनमा रहेका विकास निर्माणका कार्य तथा समग्र गतिविधिहरू सार्वजनिक गर्दै सुधार आवश्यक पक्षहरूमा छलफल गर्न, सेवाग्राहीसमक्ष सेवा प्रदायकलाई जवाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीका गुनासा तथा जिज्ञासाहरूको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गरिएको हो।

यसै क्रममा अजिरकोट गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको सभाहल, गोरखामा २०८३ असार २६ गते शुक्रबारका दिन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। कार्यक्रममा गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न भएका गतिविधिहरू, विकास निर्माणका आयोजनाहरू, सेवा प्रवाहका अवस्था, सामाजिक सुरक्षा भुक्तानी, शिक्षा-स्वास्थ्य सेवाको स्थिति तथा राजस्व-व्यवस्थापनको तथ्याङ्क सार्वजनिक रूपमा प्रस्तुत गरियो।

कार्यक्रममा सहभागी सेवाग्राहीहरूले सडक, खानेपानी, स्वास्थ्य सेवा, विद्यालय व्यवस्थापन, पहिरो जोखिम नियन्त्रण, सामाजिक सुरक्षा वितरणमा देखिएका समस्या तथा ढिलासुस्तीका विषयमा स्पष्ट प्रश्नहरू राखेका थिए। प्रस्तुत जिज्ञासाहरूको सम्बन्धित अधिकारीहरूले खुला रूपमा जवाफ प्रदान गरेका थिए। साथै, सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउन आवश्यक समन्वय, अनुगमन र प्रक्रिया सहज बनाइने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको थियो। यसरी सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमले स्थानीय तहमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता तथा नागरिक सहभागितालाई थप मजबुत बनाउँदै सुशासन अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान गरेको छ।

२. सार्वजनिक सुनुवाईको औचित्य

गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका विकास निर्माणका कार्यहरू तथा विभिन्न सेवाप्रवाहका प्रक्रियाहरूको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न, सेवाग्राहीबाट प्राप्त हुने प्रतिक्रिया, सुझाव र गुनासाहरूलाई प्रत्यक्ष रूपमा संकलन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम अत्यन्तै उपयोगी मानिन्छ। गाउँपालिका र मातहतका कार्यालयहरूले प्रदान गर्ने सेवा तथा सुविधा कति प्रभावकारी छन्, कहाँ कमजोरी छ र आगामी दिनमा के-कस्तो सुधार आवश्यक पर्छ भन्ने विषयमा स्पष्ट जानकारी प्राप्त गर्न सार्वजनिक सुनुवाई महत्वपूर्ण माध्यमका रूपमा रहेर आएको छ।

सार्वजनिक सुनुवाईले कानुनी शासन, सामाजिक उत्तरदायित्व तथा सार्वजनिक जवाफदेहिताको अभ्यासलाई सुदृढ गर्छ। साथै नागरिकले पाउनुपर्ने सूचनाको हकलाई सुनिश्चित गर्न पनि यसले निर्णायक भूमिका खेल्दछ। नागरिकले प्रत्यक्ष रूपमा सेवा प्रदायकसँग प्रश्न सोध्न, समस्याहरू खुला रूपमा राख्न तथा सुधारका सुझाव दिन पाउने वातावरण सिर्जना हुँदा सेवा प्रणाली थप पारदर्शी र प्रभावकारी बन्छ। यिनै कारणहरूले गर्दा हरेक सार्वजनिक निकायका लागि सार्वजनिक सुनुवाई अनिवार्य रूपमा सञ्चालन गर्नु आवश्यक छ। सोही कानुनी तथा प्रशासनिक दायित्वअनुसार अजिरकोट गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षको दोस्रो चौमासिकको समीक्षा गर्दै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरेको हो, जसले सेवाग्राहीका गुनासा सुन्न, सुधारका दिशानिर्देशन पाउन र सुशासन प्रवर्द्धन गर्न महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरेको छ।

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

३ सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उद्देश्य

अजिरकोट गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को तेस्रो चौमासिक अवधिमा गरेका सेवा प्रवाह, विकास निर्माणका कार्य तथा विविध गतिविधिहरूको बारेमा आम नागरिकको धारणा, सुझाव, प्रतिक्रिया तथा गुनासोहरू प्रत्यक्ष रूपमा प्राप्त गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो। गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को तेस्रो चौमासिक अवधिमा सम्पन्न गरेका योजनाहरू, बजेट कार्यान्वयनको अवस्था तथा सेवा प्रवाहको गुणस्तरबारे नागरिकलाई सार्वजनिक रूपमा जानकारी गराउनु नै यस कार्यक्रमको मूल उद्देश्य रहेको थियो। साथै, सेवाग्राही तथा स्थानीयवासीको अभिमत संकलन गरी आगामी कार्यहरूमा आवश्यक सुधारका दिशानिर्देशन पाउनसमेत सार्वजनिक सुनुवाई महत्वपूर्ण माध्यमका रूपमा उपयोग गरिएको छ।

- सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता कायम गर्ने उद्देश्यले पालिका तथा वडा कार्यालयहरूले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम, योजना, बजेट र सेवासम्बन्धी सूचनाहरू नागरिक समक्ष स्पष्ट रूपमा प्रस्तुत गर्ने,
- सेवा प्रदायकलाई नागरिकप्रति उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक सेवाको गुणस्तर सुधार गर्न,
- सूचनाको हकसम्बन्धी कानुनी प्रावधानहरूको कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न,
- नागरिकहरूको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गर्दै योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्मको प्रक्रियामा उनीहरूको भूमिका मजबुत बनाउने,
- सार्वजनिक सेवा, योजना तथा विकास निर्माण कार्यहरूमा गुणस्तरीयता, पारदर्शिता र समावेशितालाई प्रोत्साहन गर्ने,
- शासन प्रणालीमा सुशासन, जनउत्तरदायित्व र समावेशी सहभागिता प्रवर्द्धन गर्दै लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई बलियो बनाउने,

४. महत्व

सार्वजनिक सुनुवाई स्थानीय सरकारको पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्ने एक प्रभावकारी उपाय हो। यसले जनतालाई स्थानीय सरकारका कामकाजी प्रक्रियामा संलग्न गराउने मात्र होइन, उनीहरूको सूचनाको हकलाई पनि सुनिश्चित गर्दछ। सार्वजनिक सुनुवाईको माध्यमबाट नागरिकलाई स्थानीय सरकारका योजनाहरू, बजेट, खर्च र सेवा प्रवाहका बारेमा जानकारी प्रदान गर्न सकिन्छ। जसले उनीहरूलाई सक्रिय बनाउँछ र सरकारप्रति विश्वास सिर्जना गर्छ। यसले नागरिकको सहभागिता र सुझावलाई समेट्ने प्रक्रिया निर्माण गर्छ, जसले विकास निर्माण कार्य र सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउँछ।

गाउँपालिकाका सेवा प्रदायक कार्यालयहरूबाट प्रवाहित हुने सेवाहरूको गुणस्तर र प्रभावकारिता सार्वजनिक सुनुवाईको दौरान जनतासम्म पुग्छ, जसबाट नागरिकको विश्वासमा वृद्धि हुन्छ। साथै, यस प्रक्रियाले सरकारी निकायहरूको जवाफदेहिता बढाउँछ र त्यसको कार्यप्रदर्शनलाई जनमुखी बनाउँछ। पारदर्शिता र जनसहभागिता बढाउँदा भ्रष्टाचारको सम्भावना घट्छ, किनकि सरकारी गतिविधिहरू जनताको नजरमा रहन्छ। यसले सेवाग्राही र सेवा प्रदायकबीचको खाडल कम गर्न मद्दत गर्छ र सेवा प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूलाई आफ्नो हक र अधिकारबारे सचेत बनाउँछ। अन्ततः, सार्वजनिक सुनुवाईले जनताको सशक्तीकरण र विकासको मार्गमा एक महत्वपूर्ण कडीको रूपमा कार्य गर्दछ, जसले समावेशी र उत्तरदायी शासन प्रणाली निर्माण गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ। त्यसबाहेक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका थप महत्व तल उल्लेखित रहेका छन् ।

- गाउँपालिका मातहत र गाउँपालिका भित्रका विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह गुणस्तरीय बनाई सेवाप्रति नागरिकमा विश्वास अभिवृद्धि गर्न,
- गाउँपालिका मातहतको कार्यालयहरूबाट प्रवाह हुने सेवाहरूका बारे सरोकारवाला तथा आम नागरिकलाई सचेतना अभिवृद्धि गर्न,
- गाउँपालिकाले गरेका विकास निर्माणका साथै अन्य विभिन्न क्रियाकलापहरूका सवालमा सरोकारवाला नागरिकप्रति जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न,
- गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहमा सेवाग्राहीको सहभागितामा वृद्धि गर्न,
- गाउँपालिका कार्यालयको हरेक प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमलाई पारदर्शी बनाउन,

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

५. कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरू

कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरूले नागरिक र गाउँपालिकाबीचको सम्बन्धलाई मजबुत बनाउन अत्यन्त महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन्। सार्वजनिक सुनुवाईजस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन नगरिएको भए नागरिक र स्थानीय सरकारबीचको संवाद, समझदारी तथा विश्वासमा दूरी बढ्ने सम्भावना रहन्छ। तर यस प्रक्रियाले नागरिकलाई आफ्नो हक, अधिकार तथा गाउँपालिकाले गरेका निर्णयहरूमा सहभागी हुने अवसर प्रदान गर्दछ, जसका कारण दीर्घकालमा जनतासँगको विश्वास, सहकार्य र समन्वय अझ प्रगाढ बन्छ।

सार्वजनिक सुनुवाईले सेवा प्रवाहको अवस्थाबारे प्रत्यक्ष रूपमा नागरिकको अनुभव, समस्या, सुझाव र अपेक्षाहरू थाहा पाउन मद्दत गर्छ, जसका आधारमा गाउँपालिकाले आफ्नो सेवा प्रदान गर्ने तरिका कस्तो छ र कहाँ-कहाँ सुधार आवश्यक छ भन्ने स्पष्ट मूल्यांकन गर्न सक्षम हुन्छ। यस कार्यक्रमबाट सेवा प्रदायक निकायले गरेका कामहरूको परिणाम, उपलब्धि र सीमाहरू नागरिकसमक्ष खुलेर प्रस्तुत हुन्छन्।

नागरिकले पनि आफूले पाएका सेवा, सामना गरेका चुनौती र आगामी दिनमा कस्तो सुधार चाहिन्छ भन्ने कुरा खुला रूपमा राख्न पाउँछन्। यसरी सार्वजनिक सुनुवाई प्रक्रियाबाट राम्रा अभ्यासहरू पहिचान गरेर निरन्तरता दिन र कमजोरीहरू सुधार गर्न ठोस आधार प्राप्त हुन्छ, जसले सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय, प्रभावकारी र जनमैत्री बनाउने दिशा निर्धारित गर्छ। यस्तै, कार्यक्रमले पारदर्शिता, जबाफदेहिता र सुशासनलाई संस्थागत गर्ने वातावरण सिर्जना गरेको छ।

सेवा प्रदायकलाई नियमित रूपमा मूल्यांकन हुने र नागरिकसमक्ष जबाफदेही बन्नुपर्ने भावना विकसित हुन्छ, जसले निर्णय प्रक्रियामा सावधानी, उत्तरदायित्व र पारदर्शितालाई प्रवर्द्धन गर्छ। साथै, नागरिकको सक्रियता र सहभागिता बढ्दै जाँदा योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म उनीहरूको भूमिकालाई मजबुत बनाउने अवसर प्राप्त भएको छ। सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमले गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, योजना कार्यान्वयन, नीति निर्माण र समग्र प्रशासनिक अभ्यासमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन मद्दत गरेको छ, जसले भविष्यमा दिगो विकास, प्रभावकारी शासन र जनमुखी प्रशासनका लागि आधार तयार भएको छ।

६.सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको विवरण

कार्यक्रमको नाम : सार्वजनिक सुनुवाई आर्थिक वर्ष (२०८२/०८३) तेस्रो चौमासिक
विषय: गाउँपालिकाले प्रदान गरेका सेवा प्रवाह र विकास निर्माण योजना
सम्वन्धित कार्यालय: अजिरकोट गाउँपालिका
मिति : २०८३ असार २६ गते शुक्रबार
स्थान: अजिरकोट गाउँपालिका, वडा न ५ को कार्याय, मुच्चोक गोरखा।
सहजकर्ता: लीलाधर कोइराला
समन्वय संस्था: गोरखा सन्देश मिडिया प्रा.लि
सहजकर्ता आवद्ध संस्था: पालिका लाइभ डटकम
कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको अवधि: ३ घण्टा ३१ मिनेट
कार्यक्रममा सहभागी संख्या : ३६ जना
नागरिक प्रतिवेदन सवेक्षणको सहभागी संख्या : ५९ जना
बहिर्गमन अभिमत सर्वेक्षण सहभागी संख्या: ५१ जना

७. सञ्चालन प्रक्रिया : प्रारम्भिक चरण

समन्वयात्मक बैठक

अरिकोट गाउँपालिकाद्धारा चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को तेस्रो चौमासिक अवधिसम्म सञ्चालित कार्यक्रमहरू तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिताको लागि गाउँपालिकाले गरेको निर्णय अनुसार अजिरकोट गाउँकार्यपालिकासंग समन्वयात्मक छलफल पश्चात् सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने सहमति भएको थियो । २०८३ असार २६ गते शुक्रबार अजिरकोट गाउँपालिका वडा न ५ को कार्यालय मुच्चोकको सभाहलमा सार्वजनिक सुनुवाई

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

सञ्चालन गर्ने मिति तय भए पश्चात् सार्वजनिक सुनवाई सञ्चालनको लागि आवश्यक तयारी गरिएको थियो । गाउँपालिकाको कार्यालयले आयोजना गरेको गाउँपालिका स्तरीय सार्वजनिक सुनुवाइलाई गाउँपालिकाको कार्यालयले व्यवस्थापन तथा समन्वयका कार्यहरू गरेको थियो ।

गाउँपालिकाले वडाध्यक्ष तथा अन्य सरोकारवालाहरू एवं संचारमाध्यमहरुसँग नियमित सम्पर्क तथा समन्वय गरिएको थियो । ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधि माफ्त स्थानीय तहले जनतालाई प्रवाह गर्ने वस्तु तथा सेवा सुविधाहरू के के र कस्ता खालका छन्? ती कसरी उपलब्ध गराउने गरिएको छ? सेवा प्रवाह गर्न लागि कस्ता कस्ता खालका ऐन, नियम तथा कार्यविधिहरू लागू भएका छन् । यिनीहरूको आधारमा रहेर के कस्ता वस्तु तथा सेवा सुविधा प्रवाह गर्नु पर्ने अवस्था छ भन्ने कुराको अध्ययन, स्थानीय सरकारी कार्यालयले कस्तो सेवा सुविधा तथा वस्तु जनतालाई उपलब्ध गराएका छन् सो को तुलना गरी छलफल गर्नका लागि स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५, स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ सुशासन नियमावली, २०६५ स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ सम्बन्धी कार्यविधि, २०६७, सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन- २०७४ जस्ता विभिन्न ऐन नियम, निर्देशिका र कार्यविधिहरूको विस्तृत अध्ययन आयोजक तथा समन्वय गर्ने संस्थाका प्रतिनिधि र सहजकर्ताद्वारा गरिएको थियो ।

बहिर्गमन अभिमत सञ्चालन

सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालनको क्रममा नागरिकहरूबाट अभिमत लिन बहिर्गमन अभिमत वा नागरिक प्रतिवेदन पत्र अनिवार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर, अजिरकोट गाउँपालिकाले बहिर्गमन अभिमत, नागरिक प्रतिवेदन पत्र वा कुनै नागरिकको मत लिने कार्यहरू सञ्चालन गरेको थिएन । यसका अलवा विभिन्न सामाजिक सञ्जाल तथा सञ्चार माध्यमबाट समेत अभिमत लिइएको थियो ।

कार्यान्वयन चरण

अजिरकोट गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखाको आयोजनामा सञ्चालन गरिएको सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागीहरूको उपस्थिति सँगै सुरु गरिएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जवाफदेही वक्ताहरू र अतिथिहरूको परिचय गराउँदै आशन ग्रहण गराइएको थियो । त्यस्तै निमन्त्रणा स्वीकार गरेर उपस्थित कार्यपालिका सदस्यहरू, वडा समितिका सदस्यहरू, विषयगत शाखाका प्रमुखहरू, वडासचिवहरू, विकास साझेदार संस्थाका प्रमुख/प्रतिनिधिहरू, पत्रकारलगायत सञ्चार संस्थाका प्रतिनिधिहरू, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरू लगायतका कार्यक्रममा उपस्थित सबैलाई यथास्थानमा आसन ग्रहण गराइएको थियो ।

अजिरकोट गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष अनिता भूजेलले सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्नुको उद्देश्य जानकारी गराउनु भएको थियो । त्यसपछि नागरिकहरूले जिज्ञासा तथा गुनासाहरू राखी प्रश्नोत्तर गराइएको थियो । त्यसैगरि गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्ञानुराम पन्थीले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को तेस्रो चौमासिक अवधिसम्म गाउँपालिकामा भएको आय, व्यय तथा समग्र वित्तीय प्रगतिको अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउनु भएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाईमा उपस्थित नागरिकहरूलाई आफूले भोगेका, अनुभव गरेका तथा गाउँपालिकालाई अझै सक्षम र सम्बद्ध बनाउनका लागि प्रश्न, जिज्ञासा तथा गुनासाहरू राख्न भनिएको थियो । आएका प्रश्नहरूको अरिकोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष दीपक देवकोटा, उपाध्यक्ष अनिता भूजेल, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र विभिन्न शाखा प्रमुखसहित सरोकारवाला र नागरिकहरूबीच हाक्काहक्की प्रश्नोत्तर गराइएको थियो।

८. नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत संश्लेषण सहित सम्पादन : पत्रकार लीलाधर कोइराला

९ . कार्यक्रम सञ्चालन फर्म्याठ

- कार्यक्रमको औपचारिक उद्घाटन : गाउँपालिका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटा ज्यूबाट
- राष्ट्रिय गानको प्रस्तुति
- ज्ञातअज्ञात शहिदहरुको सम्झनामा १ मिनेट मौनधारण
- स्वागत मतव्य तथा कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि : गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री अनिता भूजेलज्यूबाट
- कार्यक्रमको आचार संहिता : सहजकर्ता

Gorkha Sanchar Media Pvt. Ltd. पालिका LIVE

CamScanner

- ➢ गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धि जानकारी : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री ज्ञानुराम पन्थी ज्यूबाट,
- ➢ गाउँपालिकाको तेस्रो चौमासिकमा भएका विकास निमार्णका बारेमा संक्षिप्त जानकारी : गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटा ज्यूबाट,
- ➢ नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत प्रस्तुत : पत्रकार लीलाधर कोइराला
- ➢ सहभागिहरुबाट लिखित तथा मौखिक प्रश्न, जिज्ञासा र सुझाव संकलन
- ➢ सहभागिबाट उठेका प्रश्न, जिज्ञासाहरुको सम्बिन्धत जवाफदेहि बक्ताहरुबाट
- ➢ थप जिज्ञासाका लागि आह्वान
- ➢ सम्बन्धित जवाफदेहि बक्ताहरुबाट थप जिज्ञासाहरुको जवाफ तथा स्पष्टउक्ती
- ➢ धन्यवादसहित कार्यक्रम समापन : गाउँपालिका अध्यक्ष तथा कार्यक्रका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटा ज्यू,

१०) कार्यक्रममा भएका सवाल जवाफहरु

सार्वजनिक सुनुवाईमा मुख्य रूपमा आएका प्रश्नहरू र तिनका उत्तरहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

क्र.स	प्रश्नकर्ताको नाम र ठेगना	प्रश्नहरु	जवाफदेहि वक्ता	जवाफ
१	सन्तोष अधिकारी वडा न ३	-हिमालको खानेपानी बेचेर समृद्ध हुन्छौं भनेर सधैं भाषण मात्रै गर्ने कि ? कार्यकाल सुरु हुँदा बोलेको कुरा कार्यकाल सकिन लाग्दा पनि किन सुरु गर्न सकिएन ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- हिमालको पानी अजिरकोटमा ल्याउने योजना हाम्रो कार्यकालको पहिलो निर्णय र सबैभन्दा महत्वाकांक्षी योजनामध्ये एक हो। यो भाषणको विषय नभई अहिले पनि कार्यान्वयनको चरणमा रहेको परियोजना हो। हाल पाँच वटै वडामा काम तीव्र गतिमा भइरहेको छ। परियोजना कार्यान्वयनका क्रममा निर्माण व्यवसायीको ढिलासुस्ती र केही प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय समस्याका कारण अपेक्षित गतिमा काम अघि बढ्न नसकेको सत्य हो। यसले हामीलाई पनि चिन्तित बनाएको छ। हाम्रो लक्ष्य यही कार्यकालभित्र परियोजना भच्चेक ल्याउने थियो। तर पहिलो खण्डका लागि मात्र करिब ३२ करोड रुपैयाँको ठेक्का लागेकाले सम्पूर्ण परियोजना यही कार्यकालमा सम्पन्न गर्न चुनौती देखिएको छ। पहिलो चरणको काम सम्पन्न भएपछि दोस्रो चरणको ठेक्का प्रक्रिया अघि बढ्छ र बाँकी काम पूरा गर्ने अपेक्षा छ। निर्माण व्यवसायीले सम्झौताअनुसार सक्रिय र जिम्मेवार ढंगले काम गरेको भए हामीले सोचेअनुसारको उपलब्धि यही कार्यकालमै हासिल गर्न सक्ने अवस्था थियो। तथापि, यो योजना रोकिएको छैन। आवश्यक समन्वय, अनुगमन र दबाबमार्फत परियोजनालाई पूर्णता दिन गाउँपालिका निरन्तर लागिरहेको छ। यो अजिरकोटको दीर्घकालीन समृद्धिसँग जोडिएको योजना भएकाले यसलाई सफल बनाउने हाम्रो प्रतिबद्धता यथावत् छ।
		- भच्चेक सामुदायिक अस्पतालमा उपचारको विषयलाई लिएर किन बेला-बेला गम्भीर त्रुटि भएको खबर सार्वजनिक भएका? एउटा घटना भइसकेपछि अर्को घटना हुन सुरुको घटनाबारे किन नजरअन्दाज गरियो?		- भच्चेक सामुदायिक अस्पतालसँग सम्बन्धित सार्वजनिक भएका घटनालाई गाउँपालिकाले कहिल्यै सामान्य रूपमा लिएको छैन। स्वास्थ्य सेवा अत्यन्त संवेदनशील विषय भएकाले प्रत्येक घटनापछि तथ्यगत छानबिन, सम्बन्धित पक्षसँग स्पष्टीकरण र आवश्यक सुधारका लागि निर्देशन दिइएको छ। सेवा प्रवाहमा कुनै कमजोरी दोहोरिन नदिन स्वास्थ्यकर्मीको जिम्मेवारी, सेवा व्यवस्थापन, औषधि तथा उपकरणको व्यवस्थापन र नियमित अनुगमनलाई थप प्रभावकारी बनाइएको छ। केही समस्या सीमित जनशक्ति, स्रोतसाधनको अभावसँग पनि जोडिएका छन्, जसलाई क्रमशः सुधार गर्दै गइरहेका छौं।
		-पर्यटन विकास भनेको होमस्टे तालिमबाहेक अरु पनि छन् भनेर कहिले बुझाउने ?		- पर्यटन विकासलाई होमस्टे तालिमसँग जोडेर हेर्नु उचित हुँदैन। होमस्टे स्थानीय समुदायलाई पर्यटन व्यवसायसँग जोड्ने एउटा पाटो मात्र हो। हाम्रो कार्यकालमा पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण, पदमार्गको विकास, धार्मिक तथा प्राकृतिक पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन, प्रचारप्रसार तथा स्थानीय कला, संस्कृति र पहिचानको संरक्षणमा समेत काम गरिएको छ। सिरानडाँडा पर्यटन पूर्वाधार विकास, गोरखा दरबार-सिरानडाँडा पदमार्ग निर्माण, पर्यटकीय गुरुयोजना निर्माण तथा विभिन्न पर्यटकीय स्थलहरूमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माणका कामहरू अघि बढाइएका छौं। हामी पर्यटनलाई तालिममा सीमित नगरी

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

				रोजगारी, आयआर्जन र स्थानीय आर्थिक विकाससँग जोड्ने दीर्घकालीन दृष्टिकोणका साथ काम गरिरहेका छौं। सीमित स्रोतसाधनका बाबजुद अजिरकोटलाई आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्ने अभियान निरन्तर जारी रहनेछ।
		- कृषि विकासमा स्याउ खेती सुरु गरिएको छ, यो साह्रै राम्रो। तर वर्षौं पहिले सिरानडाँडामा सफल भइसकेको चिया खेतीबारे किन ध्यान नगएको?		- अजिरकोटको कृषि विकासलाई हामीले कुनै एक बालीमा मात्र सीमित गरेका छैनौं। स्याउ खेती सुरु गर्नु हाम्रो उच्च पहाडी क्षेत्रको हावापानी र दीर्घकालीन सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर गरिएको कार्यक्रम हो। यसको सकारात्मक परिणाम देखिन थालेको छ। सिरानडाँडामा पहिलेदेखि चिया खेतीको सम्भावना र सफल अभ्यास रहेको विषय हामीलाई राम्रोसँग जानकारी छ। तर चिया खेती विस्तारका लागि बिरुवा उत्पादन, प्राविधिक सेवा, प्रशोधन, बजारीकरण तथा लगानीको सुनिश्चितता एकैसाथ आवश्यक पर्छ। यी पक्षमा पर्याप्त तयारी र स्रोतको आवश्यकता भएकाले अपेक्षाअनुसार कार्यक्रम विस्तार गर्न सकिएको छैन। यसको अर्थ चिया खेतीलाई बेवास्ता गरिएको भन्ने होइन। आगामी दिनमा चिया खेतीको सम्भाव्यता पुन: अध्ययन गरी किसानको माग, बजारको अवस्था र आवश्यक बजेटको व्यवस्थापनसँगै यसलाई पुनर्जीवित गर्ने विषयमा गाउँपालिका सकारात्मक छ। हाम्रो लक्ष्य अजिरकोटको माटो र हावापानी सुहाउने सबै सम्भावनायुक्त बालीको विकास गरी किसानको आय वृद्धि गर्नु हो, कुनै एउटा बालीलाई मात्र प्राथमिकता दिनु होइन।
		- किसानको उत्पादन बजारीकरणमा ख्वै ध्यान? यसको उदाहरण किसान सनिल परियारले गाउँबाट काँक्रो बेच्न काठमाडौं ल्याउनु परेको कुरा तपाईंलाई झन् धेरै थाहा छ।		- किसानको उत्पादनको बजारीकरण कृषि क्षेत्रको सबैभन्दा ठूलो चुनौती हो भन्ने कुरा हामीले स्वीकार गरेका छौं। उत्पादन बढाउनु मात्र पर्याप्त हुँदैन, त्यसको उचित बजार र उचित मूल्य सुनिश्चित गर्नु पनि उत्तिकै आवश्यक हुन्छ। सनिल परियारले आफ्नै उत्पादन काठमाडौंसम्म लगेर बिक्री गर्नुपरेको घटना मलाई जानकारी छ। यसलाई म किसानको मेहनत र उद्यमशीलताको उदाहरणका रूपमा पनि हेर्छु, तर स्थानीय तहका रूपमा यस्ता उत्पादनलाई गाउँमै संकलन गरी सहज रूपमा बजारसम्म पुऱ्याउने प्रणाली अझ प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता पनि यसले देखाएको छ। यस कार्यकालमा कृषि सडक विस्तार, किसान समूह तथा सहकारीमार्फत उत्पादन व्यवस्थापन, तरकारी तथा फलफूल उत्पादन प्रवर्द्धनजस्ता काम भएका छन्। तर व्यवस्थित संकलन केन्द्र, चिस्यान भण्डारण, ढुवानी व्यवस्थापन र स्थायी बजारसँगको प्रत्यक्ष सम्बन्ध स्थापित गर्ने काममा अझ धेरै गर्न बाँकी छ भन्ने कुरा हामी स्वीकार गर्छौं। आगामी दिनमा उत्पादनसँगै बजारीकरणलाई प्राथमिकतामा राखेर संकलन केन्द्रको विकास, निजी क्षेत्रसँग सहकार्य, सहकारीमार्फत बिक्री व्यवस्थापन तथा बजारसँग प्रत्यक्ष पहुँच विस्तार गर्ने योजनामा गाउँपालिका अघि बढ्नेछ। किसानले उत्पादन बेच्न गाउँ छाडेर टाढासम्म पुग्नुपर्ने अवस्था क्रमश: अन्त्य गर्नु नै हाम्रो लक्ष्य हो।
		-सामुदायिक विद्यालय सुधारका केही योजना छन् कि? कि सिधै विद्यार्थी पुगेनन् भनेर ताला लगाउने तयारी हो?		- सामुदायिक विद्यालयमा ताला लगाउने हाम्रो उद्देश्य होइन, गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्ने हाम्रो पहिलो प्राथमिकता हो। विद्यार्थी संख्या घट्नु अजिरकोटको मात्र होइन, देशका धेरै ग्रामीण स्थानीय तहले भोगिरहेको साझा चुनौती हो। यसका कारण बसाइँसराइ, घट्दो जन्मदर तथा निजी विद्यालयप्रतिको आकर्षण पनि हुन्। यस अवस्थालाई ध्यानमा राख्दै गाउँपालिकाले विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार, प्रविधिमैत्री शिक्षण, शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धि, शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि तथा विद्यार्थीमैत्री वातावरण निर्माणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ। साथै, विद्यालयहरूमा आवश्यक शैक्षिक सामग्री, अतिरिक्त क्रियाकलाप र सिकाइको गुणस्तर सुधारमा पनि जोड दिइएको छ। जहाँ विद्यार्थी संख्या अत्यन्त न्यून छ, त्यहाँ पनि हतारमा विद्यालय बन्द गर्ने नीति हाम्रो छैन। समुदाय, अभिभावक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र सम्बन्धित सरोकारवालासँग व्यापक छलफल गरेर मात्रै कानुन र मापदण्डअनुसार आवश्यक निर्णय गरिनेछ। हाम्रो लक्ष्य विद्यालय बन्द गर्नु होइन, अजिरकोटका प्रत्येक बालबालिकाले गुणस्तरीय शिक्षा पाउने वातावरण सुनिश्चित गर्नु हो।
२	डम्वर गुरुङ, वडा नं. ३	-काफलडाँडादेखि बुद्धसिंह हुँदै चेपे खोलासम्मको सडक निर्माण कार्य किन आजसम्म बन्न नसकेको?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- काफलडाँडा-बुद्धसिंह-चेपेखोला सडक अजिरकोटको महत्वपूर्ण सडक योजनामध्ये एक हो। यस सडकको आवश्यकता र महत्वबारे गाउँपालिका पूर्ण रूपमा जानकार छ। तर यो योजना अपेक्षाअनुसार अघि बढ्न नसक्नुका केही व्यावहारिक कारण छन्। यस सडक निर्माणका लागि आवश्यक बजेट गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट मात्र व्यवस्थापन गर्न सम्भव थिएन। त्यसैले प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग बजेटका लागि निरन्तर पहल गरिरहेका छौं। साथै, केही स्थानमा ट्र्याक खोल्ने तथा बजेट

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd. पालिका LIVE

				सुनिश्चितताका कारण पनि काममा ढिलाइ भएको हो। यद्यपि यो योजना रोकिएको छैन। गाउँपालिकाले यस सडकलाई प्राथमिकतामा राखेर आवश्यक स्रोत सुनिश्चित गर्ने, चरणबद्ध रूपमा निर्माण अघि बढाउने र सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरेर कामलाई गति दिने प्रयास निरन्तर गरिरहेको छ। स्थानीयवासीले लामो समयदेखि राख्नुभएको अपेक्षालाई हामीले बुझेका छौं र यो सडक निर्माण सम्पन्न गर्नु हाम्रो प्रतिबद्धता हो।
३	पुर्ण बहादुर गुरूङ वडा न ३	- बुद्धसिंह क्षेत्रको कोफेडिमाको छेपेटार खोलाको पुल अवरुद्ध छ। यसको मर्मत वा पुनर्निर्माण कहिलेसम्म सम्पन्न हुन्छ? गाउँपालिकाको तत्कालीन योजना के छ? -बुद्धसिंह क्षेत्रलाई सुरक्षित र सहज यातायातसँग जोड्न गाउँपालिकाले दीर्घकालीन योजना कस्तो बनाएको छ? - बाँदरको समस्या बढ्दै गएको अवस्थामा यसको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाको ठोस योजना के छ? - बुद्धसिङ-बागुवा क्षेत्रमा पर्ने अँधेरी खोलाको पुल निर्माण/मर्मतमा ढिलाइ हुनुको कारण के हो? यसलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ कि छैन? - बुद्धसिङ क्षेत्रलाई विकासका दृष्टिले पछाडि परेको क्षेत्र बन्न नदिन गाउँपालिकाले आगामी दिनमा के-कस्ता काम गर्दैछ? - निर्वाचन नजिकिँदै गर्दा मात्र होइन, नियमित रूपमा जनताको समस्या समाधान गर्ने प्रतिबद्धता गाउँपालिकाको के छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- छेपेटार खोलाको पुल र सडकको समस्या गाउँपालिकाको प्राथमिकतामा रहेको विषय हो। आवश्यक प्राविधिक मूल्याङ्कन तथा बजेट व्यवस्थापनको प्रक्रिया अघि बढाइएको छ। यो सडकसँग सम्बन्धित विषय भएकाले प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग पनि समन्वय भइरहेको छ। जोखिमपूर्ण अवस्थाको अन्त्य गर्न सकेसम्म छिटो मर्मत तथा आवश्यक परे पुनर्निर्माणको काम अघि बढाउने गरी गाउँपालिका प्रतिबद्ध छ। - बुद्धसिंह क्षेत्रलाई सुरक्षित र सहज यातायातसँग जोड्न गाउँपालिकाले सडक स्तरोन्नति, आवश्यक पुल निर्माण, जोखिमयुक्त स्थानमा संरक्षण संरचना निर्माण तथा वर्षभरि सञ्चालनयोग्य सडक बनाउने लक्ष्यका साथ चरणबद्ध रूपमा काम गरिरहेको छ। गाउँपालिकाको बजेटले मात्र सबै योजना सम्पन्न गर्न सम्भव नभएकाले प्रदेश र संघीय सरकारसँग आवश्यक बजेटका लागि निरन्तर पहल भइरहेको छ। बुद्धसिंह क्षेत्रका नागरिकले सुरक्षित र सहज रूपमा आवतजावत गर्न सक्ने वातावरण निर्माण गर्नु हाम्रो दीर्घकालीन लक्ष्य हो। - बाँदरको समस्या किसानका लागि गम्भीर चुनौती बनेको छ। गाउँपालिकाले यसलाई गम्भीर रूपमा लिएको छ। यसको दीर्घकालीन समाधानका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय, आवश्यक बजेटको पहल तथा प्रभावकारी व्यवस्थापनका उपायहरू अवलम्बन गर्ने तयारीमा छौं। यो स्थानीय तहले मात्र समाधान गर्न सक्ने विषय नभएकाले सबै तहको सहकार्य आवश्यक छ। - अँधेरी खोलाको पुल स्थानीयवासीको लागि अत्यन्त आवश्यक पूर्वाधार हो। बजेट अभाव र प्राविधिक प्रक्रियाका कारण केही ढिलाइ भएको हो। गाउँपालिकाले यसलाई प्राथमिकतामा राखेको छ र आवश्यक बजेट व्यवस्थापनका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग निरन्तर पहल गरिरहेको छ। - बुद्धसिङ क्षेत्रमा सडक, खानेपानी, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि तथा पर्यटनका पूर्वाधारलाई प्राथमिकतामा राखेर चरणबद्ध रूपमा विकासका काम अघि बढाइरहेका छौं। स्रोत र बजेटको सीमाबीच पनि यस क्षेत्रलाई विकासको मूलधारमा ल्याउने प्रतिबद्धता गाउँपालिकाको छ। जनताको सेवा निर्वाचनसँग होइन, जिम्मेवारीसँग जोडिएको विषय हो। हाम्रो कार्यकालभरि गाउँपालिकाले नागरिकका समस्या सुन्ने, समाधान गर्ने र विकास निर्माणका काम निरन्तर अघि बढाएको छ। आगामी दिनमा पनि जनताप्रतिको यही उत्तरदायित्व र प्रतिबद्धताका साथ काम गर्नेछौं।
४	सुक तमू वडा न २	- विकासका लागि आउने बजेटको सही सदुपयोग नहुनु, काममा पारदर्शिता नदेखिनु र कमिसनको आरोप लाग्नुको मुख्य कारण के हो? यसलाई सुधार गर्न जिम्मेवार निकायले के कदम चाल्नुपर्छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	-विकास निर्माणका काममा पारदर्शिता र जवाफदेहिता कायम गर्नु गाउँपालिकाको पहिलो दायित्व हो। कमिसन वा अपारदर्शिताका आरोपहरूलाई हामीले गम्भीर रूपमा लिन्छौं। अजिरकोट गाउँपालिकाले सार्वजनिक खरिद ऐन र प्रचलित कानुनअनुसार योजना कार्यान्वयन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, नियमित अनुगमन तथा लेखापरीक्षणमार्फत पारदर्शिता सुनिश्चित गर्ने प्रयास गरेको छ। यदि कुनै योजनामा अनियमितता वा कमजोरी देखिन्छ भने त्यसको छानबिन गरी कानुनबमोजिम कारबाही गर्न गाउँपालिका सधैं प्रतिबद्ध छ। विकासको बजेटको सही सदुपयोग, गुणस्तरीय काम र जनविश्वास कायम गर्नु नै हाम्रो प्रमुख लक्ष्य हो।
५	भक्त लामा वडा न १	- अजिरकोट गाउँपालिकामा फोहोर व्यवस्थापनका लागि दीर्घकालीन योजना के छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- फोहोर व्यवस्थापन गाउँपालिकाको प्राथमिकताका विषयमध्ये एक हो। दीर्घकालीन रूपमा फोहोरको स्रोतमै वर्गीकरण, संकलन केन्द्र स्थापना, पुनःप्रयोग तथा रिसाइकल प्रणाली विकास गर्ने योजना बनाइएको छ। यसका लागि आवश्यक पूर्वाधार, जनचेतना कार्यक्रम र सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्दै चरणबद्ध रूपमा काम अघि बढाइँदैछ। हाम्रो लक्ष्य अजिरकोटलाई सफा, स्वच्छ र वातावरणमैत्री गाउँपालिकाका रूपमा विकास गर्नु हो।

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

६	कृष्ण ढकाल वडा न ३	- गाउँपालिकाभित्रै पशु विज्ञान, एग्रोभेट, नर्सिङ, इन्जिनियरिङजस्ता प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्ने योजना पालिकाको छ कि छैन? आर्थिक अवस्था कमजोर भएका स्थानीय विद्यार्थीलाई गाउँमै अध्ययन गर्ने अवसर कहिले उपलब्ध हुन्छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- प्राविधिक शिक्षा आजको आवश्यकता मात्र होइन, अजिरकोटको भविष्यसँग जोडिएको विषय हो। यही सोचका साथ गाउँपालिकाको केन्द्र भच्चेकमा 'नमुना प्राविधिक शिक्षा प्रतिष्ठान' मार्फत कृषि तथा वन विज्ञान अन्तर्गत जेटिए र रेन्जर तहको अध्ययन-अध्यापन सञ्चालन भइरहेको छ। एसईई उत्तीर्ण गरेका स्थानीय विद्यार्थीले अब गाउँमै गुणस्तरीय प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने अवसर पाउनेछन्। यस कार्यक्रमको उद्देश्य कृषिको आधुनिकीकरण, वन क्षेत्रको विकास तथा अजिरकोटभित्रै दक्ष प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्नु हो। साथै, यहाँबाट अध्ययन पूरा गरेका विद्यार्थीले भविष्यमा उच्च अध्ययनका लागि बीएससी एजी लगायतका कार्यक्रम अध्ययन गर्ने अवसर पनि प्राप्त गर्नेछन्।
७	विजय धिताल वडा न २ खरिबोट	-किसानलाई सहुलियत दरमा रासायनिक मल उपलब्ध गराउन गाउँपालिकाले खरिद तथा वितरणको नीति बनाएको छ कि छैन?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	-अजिरकोट गाउँपालिका रासायनिक मल प्रयोग निषेध गर्ने निर्णय गरेको पालिका हो। गाउँपालिकाभित्र रासायनिक मलको बिक्री तथा प्रयोग पूर्ण रूपमा निषेध गरिएको छ। हाम्रो नीति जैविक खेतीलाई प्रवर्द्धन गर्दै स्वस्थ, गुणस्तरीय र विषादीरहित कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने हो। त्यसैले रासायनिक मल खरिद वा वितरण गर्ने कुनै नीति गाउँपालिकाको छैन। बरु प्राङ्गारिक मल उत्पादन, जैविक खेती प्रवर्द्धन तथा किसानलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेका छन्।
८	विरु तमू	-स्थानीय किसानले उत्पादन गरेका कृषि उपजको बजार व्यवस्थापन र उचित मूल्य सुनिश्चित गर्न गाउँपालिकाको ठोस योजना के छ? कृषिलाई रोजगारीको आधार बनाउँदै वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवालाई गाउँ फर्कने वातावरण कहिले बनाइन्छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- किसानको उत्पादनले उचित बजार र मूल्य पाउनुपर्छ भन्ने हाम्रो स्पष्ट नीति छ। त्यसका लागि संकलन केन्द्र, सहकारीमार्फत बजारीकरण, कृषि सडक विस्तार तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरेर बजार पहुँच बढाउने काम भइरहेको छ। साथै, व्यावसायिक कृषि, अनुदान, सीप विकास र उद्यमशीलता प्रवर्द्धनमार्फत कृषिलाई सम्मानित र आम्दानीमूलक पेशा बनाउँदै युवालाई गाउँमै रोजगारी सिर्जना गर्ने वातावरण निर्माण गर्न गाउँपालिका निरन्तर लागिरहेको छ।
९	बेल तमू	वन क्षेत्रमा घुम्ती गोठ बनाएर पशुपालन गर्दै आएका गोठालाहरूको संरचना र व्यवस्थापनका विषयमा गाउँपालिकाको नीति के छ? उनीहरूको समस्या समाधानका लागि के योजना बनाइएको छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	-घुम्ती गोठमा आधारित पशुपालन अजिरकोटको परम्परागत जीविकोपार्जन प्रणाली हो। गाउँपालिकाले वन ऐन र प्रचलित कानुनको पालना गर्दै गोठालाहरूको जीविकोपार्जनमा सहज हुने, पशु स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी तथा आवश्यक पूर्वाधारमा सहयोग गरिरहेको छ। सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी गोठालाहरूका समस्याको दीर्घकालीन समाधान खोज्ने प्रयास जारी छ।
१०	डाल साम्दो वडा न २	अजिरकोट गाउँपालिकामा पर्यटन, कृषि, जडीबुटी र धार्मिक पर्यटनका प्रशस्त सम्भावना छन्। यी सम्भावनालाई रोजगारी र उत्पादनसँग जोड्न युवालाई सीप, तालिम र स्थानीय उद्यम विकासका लागि गाउँपालिकाको ठोस योजना के छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	-अजिरकोटका सम्भावनालाई रोजगारीमा रूपान्तरण गर्नु नै हाम्रो मुख्य उद्देश्य हो। त्यसका लागि कृषि, पर्यटन, जडीबुटी, पशुपालन तथा स्थानीय उद्यमसँग सम्बन्धित सीपमूलक तालिम, उद्यम विकास कार्यक्रम, सहुलियत सहयोग र आवश्यक पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखेका छौं। स्थानीय स्रोत र सम्भावनाको उपयोग गरेर युवालाई गाउँमै रोजगारी र उद्यम गर्ने वातावरण बनाउने दिशामा गाउँपालिका निरन्तर काम गरिरहेको छ।
११	नारायण अधिकारी वडा न ३	-कृषि उत्पादनका मुख्य क्षेत्रहरू उपलोटार, डिगराको फाँट, तल्लोटार र खहरे फाँटसम्म पुग्ने सडक वर्षौंदेखि समस्या रहेको गुनासो छ। किसानको उत्पादन बजारसम्म सहज रूपमा पुऱ्याउन गाउँपालिकाको प्राथमिक योजना के छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	-कृषि उत्पादन हुने क्षेत्रसम्म सहज सडक पहुँच विस्तार गर्नु गाउँपालिकाको प्राथमिकतामा छ। उपलोटार, डिगराको फाँट, तल्लोटार र खहरे फाँट जोड्ने कृषि सडकलाई चरणबद्ध रूपमा स्तरोन्नति गर्दै उत्पादन ढुवानी सहज बनाउने योजना रहेको छ। किसानको उत्पादन समयमै बजारसम्म पुग्ने वातावरण बनाउन कृषि पूर्वाधार विकासलाई आगामी दिनमा अझ बढी प्राथमिकता दिइनेछ।
१२	विनोद अधिकारी वडा न ३	- भच्चेक-हंसपुर-खरिबोट सडक सुधारका लागि योजना के छ? - बिउबिजन वितरणमा राजनीतिक प्रभाव परेको गुनासो छ।	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	- यो सडक गाउँपालिकाको प्राथमिकतामा छ। आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गर्दै चरणबद्ध रूपमा स्तरोन्नति गर्ने र प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग समन्वय गरेर दीर्घकालीन रूपमा सुरक्षित र सहज सडक बनाउने योजना छ। अहिले सो खण्डको काम भइरहेको छ। - गाउँपालिकाले बिउबिजन वितरण स्पष्ट मापदण्ड र प्रक्रियाका आधारमा गर्दै आएको छ। यदि कतै पक्षपात भएको प्रमाण भेटिएमा आवश्यक छानबिन गरिनेछ। सबै किसानले समान अवसर पाउने व्यवस्था नै हाम्रो नीति हो।
१३	सध्या अधिकार	खोलामा करेन्ट लगाएर माछा मार्ने कार्य रोक्न के योजना छ?	दीपक देवकोटा	यस्ता गतिविधि कानुनविपरीत हुन्। गाउँपालिकाले सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरेर नियमित अनुगमन, जनचेतना र आवश्यक कारबाहीलाई निरन्तरता दिएको छ। प्राकृतिक स्रोतको संरक्षणमा कुनै सम्झौता हुँदैन।

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

	ा, वडा नं. ३		गाउँपालिका अध्यक्ष	
१४	कोषराज धिताल, वडा नं. २	अवैध रूपमा ढुंगा-गिट्टी उत्खनन रोक्न के कदम चालिएको छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	अनुमति बिना प्राकृतिक स्रोतको उत्खनन गर्न पाइँदैन। यस्ता गतिविधि रोक्न गाउँपालिकाले अनुगमनलाई कडाइ गरेको छ र कानुनविपरीत कार्य गर्ने जो-कोहीलाई कानुनबमोजिम कारबाही गरिनेछ।
१५	कुमार भण्डारी	अस्पतालका लापरबाही र राजनीतिक प्रतिशोधका आरोपबीच नमुना गाउँपालिका बनाउने प्रतिबद्धता कहाँ पुग्यो?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	नमुना गाउँपालिका बनाउने प्रतिबद्धता आज पनि यथावत् छ। केही कमजोरी वा चुनौती देखिँदैमा समग्र प्रयासलाई असफल भन्न मिल्दैन। स्वास्थ्य सेवामा देखिएका समस्यालाई सुधार गर्ने, पारदर्शी र जबाफदेही शासन प्रणालीलाई थप सुदृढ बनाउने तथा विकास निर्माणलाई निरन्तर अघि बढाउने काममा गाउँपालिका प्रतिबद्ध छ। राजनीतिक प्रतिशोधभन्दा माथि उठेर सबै नागरिकको साझा हितमा काम गर्नु नै हाम्रो मूल उद्देश्य हो।
१६	मानसिंह गुरुङ	शैक्षिक हब, गाईपालन, डेरी उद्योग र कोदोको रक्सी ब्रान्डिङको अवस्था के छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	शैक्षिक हब बनाउने अभियानअन्तर्गत गाउँपालिकामा कृषि तथा वन विज्ञानसम्बन्धी प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन सुरु गरिएको छ। गाईपालन, डेरी विकास र स्थानीय उत्पादनको ब्रान्डिङका कार्यक्रम पनि चरणबद्ध रूपमा अघि बढिरहेका छन्। सबै योजना एकैपटक पूरा गर्न सम्भव नभए पनि आवश्यक स्रोत जुटाउँदै क्रमशः कार्यान्वयन गरिरहेका छौं।

११. जवाफदेहि वक्ताहरुको जवाफ तथा प्रतिक्रिया र प्रतिवद्धता

गाउँपालिका अध्यक्ष : दीपक देवकोठा :

सर्वप्रथम म यहाँ उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु। आजको सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा उठाइएका जिज्ञासा, सुझाव तथा आलोचनाहरूले हामी जनप्रतिनिधिहरूलाई अझ उत्तरदायी, सचेत र परिणाममुखी बन्न प्रेरित गरेका छन्। म गाउँपालिका अध्यक्षको हैसियतमा यहाँ उठाइएका विषयहरूलाई गम्भीरतापूर्वक लिँदै केही महत्त्वपूर्ण विषयहरूमा आफ्नो धारणा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

सबैभन्दा पहिले, नागरिकहरूले विकास निर्माण, सेवा प्रवाह र सुशासनप्रति देखाउनुभएको चासोप्रति म सम्मान व्यक्त गर्दछु। प्रश्नहरूबाट नागरिकको अपेक्षा, विश्वास र विकासप्रतिको जिम्मेवारी स्पष्ट रूपमा झल्किएको छ। हामीले उठाइएका सबै विषयलाई गम्भीर रूपमा ग्रहण गरेका छौं र सुधार गर्नुपर्ने पक्षमा आवश्यक कदम चाल्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु।

यस कार्यकालमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, खानेपानी, सडक, पर्यटन, प्राविधिक शिक्षा तथा पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा उल्लेखनीय काम भएका छन्। हिमालको पानी अजिरकोटमा ल्याउने हाम्रो पहिलो निर्णय कार्यान्वयनको चरणमा छ। विभिन्न वडामा यसको निर्माण कार्य जारी छ। भच्चेकमा कृषि तथा वन विज्ञानसम्बन्धी प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनको व्यवस्था गरिएको छ, जसबाट स्थानीय विद्यार्थीले गाउँमै प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने अवसर प्राप्त गरेका छन्। जैविक कृषि प्रवर्द्धन गर्दै रासायनिक मलको प्रयोग निषेध गर्ने नीति कार्यान्वयन गरिएको छ। सडक सञ्जाल विस्तार, स्वास्थ्य सेवा सुधार, खानेपानी, शिक्षा तथा कृषि क्षेत्रमा पनि उपलब्धिमूलक काम भएका छन्।

यद्यपि, केही योजनाहरू अपेक्षित समयमा सम्पन्न हुन नसकेको यथार्थलाई हामी स्वीकार गर्छौं। निर्माण व्यवसायीको ढिलासुस्ती, सीमित बजेट, प्राविधिक जटिलता तथा संघ-प्रदेशसँगको समन्वयमा हुने प्रक्रियागत कारणले केही आयोजना प्रभावित भएका छन्। तर कुनै पनि योजना रोकिएको छैन। सबै योजनालाई चरणबद्ध रूपमा सम्पन्न गर्ने गरी गाउँपालिका निरन्तर लागिरहेको छ। स्वास्थ्य सेवाका विषयमा उठाइएका प्रश्नलाई हामीले अत्यन्त गम्भीर रूपमा लिएका छौं। भच्चेक सामुदायिक अस्पतालमा देखिएका कमजोरीहरू सुधार गर्न सेवा व्यवस्थापन, औषधि वितरण प्रणाली, नियमित अनुगमन तथा जबाफदेहितालाई थप प्रभावकारी बनाइएको छ। नागरिकले सुरक्षित र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पाउनु हाम्रो पहिलो प्राथमिकता हो।

कृषि क्षेत्रका सन्दर्भमा उत्पादन बढाउनु मात्र होइन, बजारीकरण, मूल्य सुनिश्चितता र किसानको आम्दानी वृद्धि पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण विषय हुन्। कृषि सडक, संकलन केन्द्र, सहकारीमार्फत बजारीकरण तथा स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धनमा आगामी दिनमा अझ बढी जोड दिइनेछ। बाँदरको समस्या, पशुपालन, जडीबुटी, पर्यटन र स्थानीय उद्यम

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

विकासलाई पनि रोजगारीसँग जोड्दै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने दिशामा गाउँपालिका प्रतिबद्ध छ। शिक्षा क्षेत्रमा सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर सुधार, प्राविधिक शिक्षाको विस्तार तथा युवालाई गाउँमै अवसर सिर्जना गर्ने नीति निरन्तर अघि बढाइनेछ। त्यसैगरी सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्राकृतिक स्रोतको दिगो उपयोग, अवैध उत्खनन नियन्त्रण, वातावरण संरक्षण तथा सुशासनलाई थप सुदृढ बनाउने कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ। हामीले नागरिकका सुझाव, आलोचना र खबरदारीलाई कमजोरी देखाउने माध्यमका रूपमा होइन, अझ राम्रो काम गर्ने अवसरका रूपमा लिएका छौं। सार्वजनिक सुनुवाइको उद्देश्य पनि यही हो–जनताको आवाज सुन्ने, त्यसबाट सिक्ने र सेवा प्रवाहलाई अझ प्रभावकारी बनाउने।अन्त्यमा, म स्पष्ट रूपमा भन्न चाहन्छु कि यी सबै उपलब्धिहरू हाम्रो अन्तिम लक्ष्य होइनन्, बरु अझ राम्रो सेवा, प्रभावकारी शासन र दिगो विकासतर्फ अघि बढ्ने आधार हुन्। पुँजीगत खर्च वृद्धि, सेवा प्रवाह सुधार, सुशासन सुदृढीकरण र नागरिक सहभागिता विस्तारलाई आगामी दिनमा उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ। यहाँबाट प्राप्त सुझाव, गुनासा र अपेक्षाहरूलाई केवल कागजमा सीमित नराखी व्यवहारमा उतारिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु। तपाईंहरूको साथ, सुझाव र निगरानी नै हाम्रो शक्ति हो। हामी सबै मिलेर अजिरकोट गाउँपालिकालाई समृद्ध, पारदर्शी र जनमुखी बनाउने साझा यात्रामा अघि बढ्नेछौं। धन्यवाद।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शानुराम पन्थी :

म आजको सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा यहाँ उपस्थित गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू, उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, कर्मचारी मित्रहरू, सञ्चारकर्मी, नागरिक समाज, विकास साझेदार तथा सम्पूर्ण आम नागरिकहरूलाई हार्दिक स्वागत तथा सम्मान व्यक्त गर्दै गाउँपालिकाको प्रशासनिक पक्षबाट केही महत्त्वपूर्ण विषयहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा गाउँपालिकाले स्वीकृत नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै कानुनसम्मत, पारदर्शी, उत्तरदायी तथा परिणाममुखी सेवा प्रवाहलाई प्राथमिकतामा राखी कार्य गरेको छ । यस अवधिमा प्रशासनिक संयन्त्रले वित्तीय अनुशासन कायम राख्दै विकास निर्माणका कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन निरन्तर प्रयास गरेको छ । यसै क्रममा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को भुक्तानीसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण आर्थिक कारोबार निर्धारित समयभित्र सम्पन्न भएको जानकारी गराउन पाउँदा खुसी लागेको छ ।

चालु आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाको चालुतर्फ ७८.०३ प्रतिशत, पुँजीगततर्फ ७७.३४ प्रतिशत र समग्र वित्तीय प्रगति ७८.०५ प्रतिशत रहेको छ । उपलब्ध स्रोत, साधन तथा बजेटको अधिकतम उपयोग गर्दै विकास निर्माणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउने र वित्तीय अनुशासन कायम राख्ने कार्यमा गाउँपालिका प्रशासन प्रतिबद्ध रहेको छ ।

यस अवधिमा गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू, उपाध्यक्षज्यू, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, उपभोक्ता समितिहरू, निर्माण व्यवसायीहरू, विकास साझेदार संस्थाहरू, सामाजिक संघसंस्थाहरू, सुरक्षा निकाय, सञ्चारकर्मी, नागरिक समाज तथा सम्पूर्ण अजिरकोटवासीको सक्रिय सहयोग, समन्वय र सहभागिताका कारण गाउँपालिकाले आफ्नो वार्षिक नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गर्न सकेको छ। यस अवसरमा सम्पूर्ण सहयोगी पक्षप्रति गाउँपालिका प्रशासनका तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

त्यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा पनि स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि सबै जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, विकास साझेदार, सञ्चार क्षेत्र तथा आम नागरिकहरूको सक्रिय सहभागिता, समन्वय र सहयोगको निरन्तर अपेक्षा राख्दछौं। सबै पक्षको सहकार्यबाट मात्रै गाउँपालिकाको समृद्धि, सुशासन र दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न सकिने हाम्रो विश्वास रहेको छअन्त्यमा, गाउँपालिकाको समग्र विकास र सुशासन प्रवर्द्धनमा निरन्तर साथ, सहयोग र विश्वास प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, विकास साझेदार, सञ्चारकर्मी, नागरिक समाज तथा सम्पूर्ण अजिरकोटवासीप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। आगामी दिनमा पनि पारदर्शी, उत्तरदायी, नागरिकमैत्री र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि गाउँपालिका प्रशासन पूर्ण रूपमा प्रतिबद्ध रहने विश्वास दिलाउँदै आफ्नो मन्तव्य यहीँ समाप्त गर्दछु।

धन्यवाद।

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

१२. कार्यक्रमको सबल पक्षहरू

- जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, नागरिक समाज तथा स्थानीय बासिन्दाको सक्रिय र अर्थपूर्ण सहभागिता,
- विकास योजनाहरूको प्रगति विवरण तथा बजेट खर्च पारदर्शी रूपमा सार्वजनिक प्रस्तुति,
- जनताले उठाएका प्रश्न र जिज्ञासामा सम्बन्धित अधिकारी तथा जनप्रतिनिधिबाट स्पष्ट र चित्तबुझ्दो उत्तर,
- सुनुवाइ प्रक्रियालाई निष्पक्ष र प्रभावकारी बनाउन स्वतन्त्र व्यक्तित्वको संयोजन,
- खुला छलफलमार्फत नागरिक र निर्वाचित प्रतिनिधिबीच प्रत्यक्ष संवादको अवसर,
- कार्यक्रमको जानकारी समयमै सम्प्रेषण गरी नागरिक सहभागिता अभिवृद्धि,
- विकास योजना, बजेट खर्च तथा नीति निर्माण प्रक्रियामा पारदर्शिता सुदृढीकरण,
- सहभागीहरूले दिएका सुझाव र गुनासाहरूलाई आगामी योजनामा समावेश गर्ने प्रतिबद्धता,
- उठाइएका विषयहरूलाई लिखित रूपमा संकलन गरी समाधानको ट्र्याकिङ गर्ने प्रणालीको विकास,
- सरकारी निकाय र नागरिकबीच सम्बन्ध सुधार गर्दै पारस्परिक विश्वास अभिवृद्धि,
- स्थानीय सरकारका प्राथमिकता र योजनाहरू सार्वजनिक रूपमा प्रस्तुत,
- केही समस्याहरूको तत्काल समाधानका लागि जनप्रतिनिधिहरूको प्रतिबद्धता,
- सरकारी निकाय र नागरिक समाजबीच सहकार्य प्रवर्द्धन गर्ने अवसर,
- स्थानीय सरकारलाई थप पारदर्शी, उत्तरदायी र जनउत्तरदायी बनाउने अभ्यासको सुदृढीकरण,

१३. सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

- सेवाग्राही सन्तुष्टि मापन प्रणाली लागू गर्नुपर्छ,
- सार्वजनिक सुनुवाईमा पर्याप्त समय सुनिश्चित गर्नुपर्छ,
- जनप्रतिनिधिहरूको अनिवार्य उपस्थिति सुनिश्चित गर्नुपर्छ,
- नागरिकको गुनासो र सुझाव संकलनका लागि नियमित प्रणाली बनाउनु पर्छ,
- बजेट कार्यान्वयनको पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नुपर्छ,
- वडास्तरको समस्या तत्काल समाधान गर्न उपयुक्त प्लेटफर्म बनाउनुपर्छ,
- समुदाय आधारित निगरानी प्रणाली लागू गर्नुपर्छ,

१४.समस्याहरू

- समय व्यवस्थापनमा चुनौती हुँदा सार्वजनिक सुनुवाई निर्धारित समयभन्दा ढिलो सुरु भएको,
- दुर्गम स्थानमा कार्यक्रम आयोजना गर्दा सहभागीहरू जुटाउन कठिनाइ भएको,
- गाउँमा पर्याप्त युवाहरू नभएका कारण नागरिकको उपस्थिति अपेक्षाअनुसार हुन नसकेको,
- सूचना प्रवाहको कमी हुँदा नागरिकहरूलाई कार्यक्रमको जानकारी समयमा नपुगेको,
- नागरिकको सहभागिता बढाउन प्रभावकारी प्रोत्साहन योजना नहुनु,
- सार्वजनिक सुनुवाईमा महिला र अपाङ्गजनको सहभागिता कम भएको,
- जनप्रतिनिधिहरूको सहभागिता अनियमित र अप्रत्याशित भएको,

१५. निष्कर्ष

सेवा प्रवाह, योजना र कार्यक्रमहरूका बारेमा नागरिक र सेवाप्रदायक बीच हाक्काहाक्की प्रश्नोत्तरको अवसर प्रदान गऱ्यो। यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य भनेको सार्वजनिक कार्यहरू, बजेट, योजनाहरू र कार्यक्रमहरूको बारेमा नागरिकहरूको प्रश्न र प्रतिक्रिया संकलन गर्नु थियो, जसको परिणामस्वरूप पारदर्शिता र जबाफदेहिता सुधार्न योगदान पुऱ्याउने थियो। नागरिकहरूले प्रमुख समस्याहरू र सुझावहरू राखेका थिए। खानेपानीको समस्या, पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धन र संरक्षण, सडक निर्माण, पशु बिमा, कृषि कार्यक्रम, शैक्षिक गुरुयोजना, खेलकुद र अन्य सार्वजनिक सेवा क्षेत्रका विषयमा गहिरो चासो व्यक्त गरिएको थियो।

सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागी नागरिकहरूले समस्याहरूको समाधानको माग गरे र यसका लागि आवश्यक कदमहरूको योजना निर्माण गर्न सुझाव दिएका थिए। उनीहरूले सरकारी लगानीको राम्रो प्रतिफल नआइरहेको कुरा

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd. LIVE

CamScanner

उठाउँदै, विकास निर्माणमा पारदर्शिता र अधिक प्रभावकारी कार्यान्वयनको आवश्यकता महसुस गरेका थिए। यस कार्यक्रममा नागरिकहरूको सवाल र सुझावले सरकारी निकायलाई अधिक सशक्त र पारदर्शी रूपमा काम गर्न प्रोत्साहित गऱ्यो। कार्यक्रममा सहभागी जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थिति र भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ। गाउँपालिका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, र वडाध्यक्षहरूको सक्रिय सहभागिता र प्रश्नहरूको उत्तर दिनु यस कार्यक्रमको महत्व र प्रभावकारिता बढ्यो। यसले जनताको विश्वासलाई बलियो बनाएको छ र सरकारी निकायहरू बीचको समन्वयलाई सुदृढ गरेको छ। जनप्रतिनिधिहरू र सरकारी अधिकारीहरूको उत्तरदायित्व र पारदर्शितालाई बलियो बनायो। यस्ता सुनुवाईहरूले प्रशासनको काममा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछन्।

पारदर्शिता र जबाफदेहिता सुनिश्चित गर्नका लागि केही महत्वपूर्ण उपायहरू पनि प्रस्ताव गरेको छ। कार्यक्रमको निरन्तरता र नियमित सञ्चालनका लागि एउटा कार्यविधि तयार गर्न जरुरी छ। यसबाट मात्र विकास निर्माणमा पारदर्शिता र जबाफदेहिता थप सुदृढ हुनेछ। सरकारी योजनाहरू र कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा जनसुनुवाई आयोजना गर्न सुझाव दिइएको छ। यसबाट सरकार र जनताको बीचको विश्वास अझ मजबुत हुनेछ। यस कार्यक्रमको एक प्रमुख सन्देश भनेको सार्वजनिक योजनामा नागरिकको सशक्त सहभागिता हो। यसले नागरिकलाई आफूसँगको योजना र कार्यक्रमका बारेमा जागरूक बनाउँछ र आफूलाई प्रभावित पार्ने निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता दिन्छ। साथै, यसले प्रशासनलाई जनतासँग प्रत्यक्ष संवाद गर्ने अवसर पनि प्रदान गर्छ।

अर्को महत्वपूर्ण पक्ष भनेको सूचना प्रवाहको सुधार हो। यस कार्यक्रममा सञ्चारको माध्यमबाट नागरिकलाई साँचो र प्रभावकारी जानकारी दिइनु आवश्यक देखिन्छ। यसका लागि पर्चा-पम्प्लेट, स्थानीय सञ्चार माध्यम र सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरी सूचना सम्प्रेषणलाई थप प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ। यस्तो प्रणालीबाट नागरिकको पहुँच अझ सुलभ हुनेछ र उनीहरूको सहभागिता थप बढ्नेछ। दुर्गम स्थानमा सहभागिता न्यून हुने समस्यामा पनि ध्यान दिनु आवश्यक छ। त्यसका लागि स्थानीय स्वयंसेवकहरूको सहयोग र स्थानीय सञ्चार माध्यमको प्रयोग गरेर कार्यक्रमको सूचना दूरदराजका स्थानसम्म पुऱ्याउन सकिन्छ। यसले दुर्गम र पिछडिएका क्षेत्रमा पनि नागरिकको सक्रियता र सहभागिता बढाउनेछ।

सार्वजनिक सुनुवाईले विकास निर्माण र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता र जबाफदेहिता वृद्धि गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ। यस कार्यक्रमले नागरिक र प्रशासनबीचको गहिरो समन्वय र विश्वासलाई सुदृढ गरेको छ र यसलाई नियमित रूपले सञ्चालन गर्नाले गाउँपालिकाको प्रशासनलाई अझ प्रभावकारी र उत्तरदायी बनाउनेछ। यदि यसलाई व्यवस्थित र योजनाबद्ध ढंगले जारी राख्न सकिन्छ भने, यसले भविष्यमा अझ राम्रो परिणामहरू दिन सक्छ। कार्यक्रमको प्रमुख सुधारका क्षेत्रहरूमा सार्वजनिक सुनुवाइको नियमितता, जानकारी प्रवाहको सुधार र सबै जनप्रतिनिधिहरूको सक्रिय सहभागिता र स्थानीय स्तरमा समस्याहरूको समाधानमा तात्कालिक प्रतिक्रिया जनप्रतिनिधि र नागरिकको बीचमा सीधा संवादको अवसर प्रदान गर्न महत्वपूर्ण छन्।

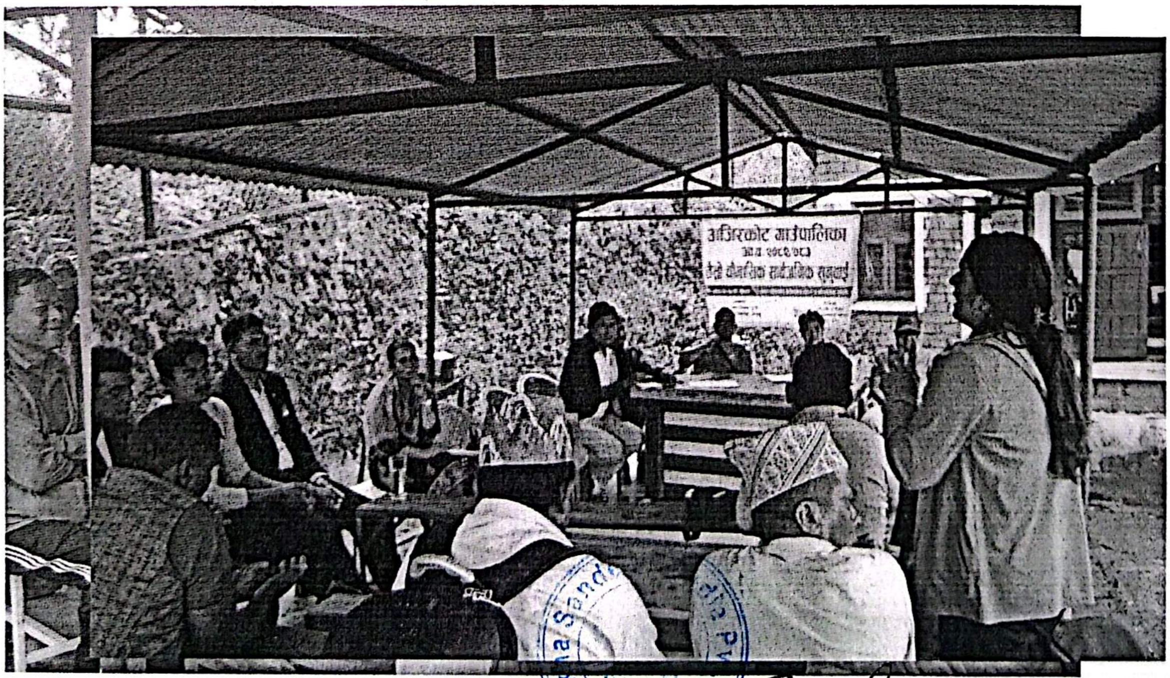

प्रतिवेदन प्रस्तुतकर्ता : लीलाधर कोइराला

मिति : २०८३/०३/२६

बहिर्गमन अभिमत

सर्वप्रथम, अजिरकोट गाउँपालिकालाई यस अवसरका लागि हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु। अजिरकोट गाउँपालिका, गोरखाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को तेस्रो चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम अन्तर्गत अनुसूची-३ (४.१) बमोजिमको बहिर्गमन अभिमत प्रतिवेदन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

यस बहिर्गमन अभिमतका लागि गाउँपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयबाट सेवा प्राप्त गरी फर्किएका जम्मा ५१ जना सेवाग्राहीसँग प्रत्यक्ष भेटघाट गरी बहिर्गमन अभिमत फाराम भराइएको थियो। लिङ्गगत आधारमा सहभागीमध्ये २८ जना (५४.९० प्रतिशत) महिला र २३ जना (४५.१० प्रतिशत) पुरुष रहेका छन्। शैक्षिक अवस्थाअनुसार २० जना (३९.२२ प्रतिशत) आधारभूत तहसम्म अध्ययन गरेका, १६ जना (३१.३७ प्रतिशत) माध्यमिक (एसईई) तहसम्म अध्ययन गरेका तथा १५ जना (२९.४१ प्रतिशत) एसईईभन्दा माथिल्लो तहको शिक्षा हासिल गरेका सेवाग्राही रहेका छन्। जातीय संरचनाअनुसार १० जना ब्राह्मण, ६ जना क्षेत्री, २१ जना जनजाति, १३ जना दलित तथा १ जना अन्य समुदायका सहभागी रहेका थिए। उमेर समूहका आधारमा २० वर्षभन्दा कम उमेरका २ जना, २० देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका २३ जना तथा ४५ वर्षभन्दा माथिका २६ जना सहभागी रहेका थिए।

बहिर्गमन अभिमतमा सहभागी अधिकांश सेवाग्राहीहरू सामाजिक सुरक्षा भत्ता, व्यक्तिगत घटना दर्ता, सिफारिस, राजस्व भुक्तानी, योजना सम्बन्धी जानकारी, कृषि तथा पशु सेवा, स्वास्थ्य सेवा तथा अन्य प्रशासनिक सेवा प्राप्त गर्न गाउँपालिका तथा वडा कार्यालय पुगेका थिए। अधिकांश सहभागीले विगतको तुलनामा सेवा प्रवाहमा सुधार भएको, कर्मचारीहरूको व्यवहार सहयोगी रहेको तथा सेवा प्राप्त गर्ने प्रक्रिया सहज बन्दै गएको प्रतिक्रिया दिएका छन्।

सेवाग्राहीहरूले कार्यालयमा सेवा लिन आवश्यक सूचना तथा प्रक्रियाबारे थप स्पष्ट जानकारी उपलब्ध गराउनुपर्ने, योजनाको प्रभावकारी अनुगमन गर्नुपर्ने, विकास निर्माणका कार्यहरू समयमै सम्पन्न गर्नुपर्ने तथा सेवा प्रवाहलाई अझ नागरिकमैत्री बनाउनुपर्ने सुझाव दिएका छन्। सार्वजनिक सुनुवाइका क्रममा उठाइएका प्रश्न, सुझाव तथा बहिर्गमन अभिमतमा व्यक्त धारणा विश्लेषण गर्दा सहभागीहरूले विशेष रूपमा निम्न विषयहरूमा गाउँपालिकाको ध्यानाकर्षण गराएका छन् ।

- सिरानखोलाको खानेपानी आयोजना निर्धारित समयभित्र सम्पन्न गरी सबै वडाका नागरिकलाई शुद्ध खानेपानी उपलब्ध गराउन निर्माण कार्यमा थप प्रभावकारिता ल्याउनुपर्ने,
- भच्चेक सामुदायिक अस्पतालको सेवा प्रवाहलाई थप गुणस्तरीय, सुरक्षित र भरपर्दो बनाउन औषधि व्यवस्थापन, स्वास्थ्य सेवा अनुगमन तथा उत्तरदायित्व प्रणालीलाई सुदृढ गर्नुपर्ने,
- कृषि उत्पादनको बजारीकरण, संकलन केन्द्र स्थापना, उत्पादनको उचित मूल्य सुनिश्चितता तथा किसानलाई बजारसँग प्रत्यक्ष जोड्ने कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने,

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CS CamScanner

- जैविक कृषि प्रवर्द्धनलाई निरन्तरता दिँदै प्राविधिक सहयोग, उत्पादनमा आधारित अनुदान तथा कृषि आधुनिकीकरणका कार्यक्रम विस्तार गर्नुपर्ने,
- बाँदर नियन्त्रणका लागि दीर्घकालीन तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन गर्नुपर्ने।
- फोहोर व्यवस्थापन, प्लास्टिक तथा सिसाजन्य फोहोर संकलन, पुनः प्रयोग तथा पुनर्चक्रण (रिसाइकल) प्रणाली विकास गर्नुपर्ने,
- सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर सुधार, विद्यार्थी आकर्षण वृद्धि तथा प्राविधिक शिक्षाको पहुँच विस्तार गर्नुपर्ने,
- गाउँपालिकामा सञ्चालनमा आएको कृषि तथा वन विज्ञान (जेटिए/रेन्जर) कार्यक्रमलाई थप सुदृढ गर्दै अन्य प्राविधिक विषयसमेत विस्तार गर्नुपर्ने,
- कृषि सडक, पुल तथा ग्रामीण सडक सञ्जाललाई स्तरोन्नति गर्दै उपलोटार, डिगरा, तल्लोटार, खहरे फाँट, भच्चेक-हंसपुर-खरिबोट, बुद्धसिंहलगायतका सडकलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने।
- पर्यटन, जडीबुटी, पशुपालन तथा स्थानीय उत्पादनलाई उद्यम, रोजगारी र आयआर्जनसँग जोड्ने कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- स्थानीय युवाका लागि स्वरोजगार, उद्यमशीलता तथा सीप विकासका कार्यक्रमलाई थप विस्तार गर्नुपर्ने,
- सार्वजनिक सम्पत्ति, खोला, वन तथा प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण गर्दै अवैध उत्खनन, करेन्ट लगाएर माछा मार्ने तथा अन्य गैरकानुनी गतिविधिमाथि कडा निगरानी र कारबाही गर्नुपर्ने,
- छाडा कुकुर व्यवस्थापन, सार्वजनिक शौचालय, पार्किङ व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन तथा सिसिटिभी जडान जस्ता विषयमा आवश्यक योजना कार्यान्वयन गर्नुपर्ने।
- योजना छनोट, बजेट कार्यान्वयन, अनुदान वितरण तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा पारदर्शिता, नियमित अनुगमन तथा सार्वजनिक जानकारीको व्यवस्था थप प्रभावकारी बनाउनुपर्ने।
- सार्वजनिक सुनुवाइ, गुनासो व्यवस्थापन तथा वडा तहसम्म नागरिकसँग प्रत्यक्ष संवादलाई संस्थागत गर्दै जनउत्तरदायी शासन प्रणालीलाई थप सुदृढ गर्नुपर्ने।

समग्रमा, बहिर्गमन अभिमतमा सहभागी सेवाग्राहीहरूले गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहमा सकारात्मक सुधार भएको अनुभूति व्यक्त गरेका छन्। साथै, विकास निर्माण, सेवा प्रवाह, सुशासन, कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा, पूर्वाधार, रोजगारी तथा सार्वजनिक उत्तरदायित्वका क्षेत्रमा अझ प्रभावकारी कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने अपेक्षा व्यक्त गरेका छन्। बहिर्गमन अभिमतबाट प्राप्त सुझाव तथा प्रतिक्रियाहरूलाई आगामी योजना तर्जुमा, सेवा सुधार तथा संस्थागत सुशासन सुदृढीकरणका लागि महत्त्वपूर्ण आधारका रूपमा ग्रहण गर्नुपर्ने देखिन्छ।

धन्यवाद।

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

CamScanner

प्रतिवेदन प्रस्तृतकर्ता : लीलाधर कोइराला

मिति : २०८३/०३/२६

नागरिक प्रतिवेदन

अजिरकोट गाउँपालिका, गोरखाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को तेस्रो चौमासिक अवधिमा आयोजित सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रमका लागि नागरिकहरूबाट संकलित नागरिक प्रतिवेदनका आधारमा यो सारसंक्षेप तयार गरिएको हो। यस प्रतिवेदनले गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवाप्रति नागरिकको प्रत्यक्ष अनुभव, सन्तुष्टि, विश्वास, अपेक्षा तथा सुझावहरूको विश्लेषण प्रस्तुत गरेको छ। साथै सेवा प्रवाह, सुशासन, विकास निर्माण तथा प्रशासनिक सुधारका क्षेत्रमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू पहिचान गर्न महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरेको छ।

यस अध्ययनका लागि गाउँपालिकाका पाँचै वडाबाट जम्मा ५९ जना नागरिकको सहभागितामा नागरिक प्रतिवेदन फाराम संकलन गरिएको थियो। वडागत रूपमा वडा नं. १ बाट १२ जना, वडा नं. २ बाट १३ जना, वडा नं. ३ बाट १९ जना, वडा नं. ४ बाट ९ जना तथा वडा नं. ५ बाट ६ जना सहभागी भएका थिए। लिङ्गगत आधारमा ३१ जना (५२.५४ प्रतिशत) महिला तथा २८ जना (४७.४६ प्रतिशत) पुरुष सहभागी रहेका थिए। शैक्षिक अवस्थाअनुसार १८ जना साक्षर, १५ जना माध्यमिक (प्रवेशिका) तहसम्म अध्ययन गरेका तथा २६ जना माध्यमिक तहभन्दा माथिल्लो शिक्षा हासिल गरेका थिए। जातीय संरचनाअनुसार १६ जना ब्राह्मण, ७ जना क्षेत्री, २५ जना जनजाति तथा ११ जना दलित समुदायका नागरिक सहभागी थिए। उमेर समूहअनुसार २० वर्षभन्दा कम उमेरका २ जना, २० देखि ४५ वर्षसम्मका २५ जना तथा ४५ वर्षभन्दा माथिका ३२ जना सहभागी भएका थिए।

सेवा सन्तुष्टिको अवस्थालाई हेर्दा ३० जना सहभागीले गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहप्रति सन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन् भने १७ जनाले सेवा 'ठिकै' रहेको र १२ जनाले असन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन्। कर्मचारीको व्यवहार सम्बन्धी प्रश्नमा २९ जनाले सन्तुष्ट, १८ जनाले सामान्य तथा १२ जनाले असन्तुष्ट रहेको प्रतिक्रिया दिएका छन्। यसले समग्रमा सेवा प्रवाहप्रति सकारात्मक धारणा देखिए पनि सेवा गुणस्तरमा थप सुधारको आवश्यकता रहेको स्पष्ट हुन्छ।

वडापत्रअनुसार सेवा प्राप्त भएको विषयमा ३६ जना सहभागीले निर्धारित सेवाअनुसार सेवा प्राप्त गरेको बताएका छन् भने १७ जनाले आंशिक रूपमा र ६ जनाले वडापत्रअनुसार सेवा प्राप्त गर्न नसकेको प्रतिक्रिया दिएका छन्। समस्या समाधानको प्रक्रियालाई अधिकांश सहभागीले औसत रूपमा प्रभावकारी रहेको बताएका छन्। सेवाको गुणस्तर, कार्यालयको भौतिक अवस्था तथा सेवाग्राहीसँगको व्यवहारलाई अधिकांश नागरिकले सन्तोषजनक मानेका छन्, जसले स्थानीय सरकारप्रतिको सकारात्मक धारणा विस्तार हुँदै गएको संकेत गर्दछ।

कर्मचारीप्रतिको विश्वासको स्तरमा २८ जना सहभागीले विश्वास व्यक्त गरेका छन् भने १७ जनाले सामान्य र १४ जनाले कम विश्वास रहेको प्रतिक्रिया दिएका छन्। कार्यालयको कार्यप्रणालीका सम्बन्धमा ९ जनाले अत्यन्त सहज, २९ जनाले सामान्य तथा २१ जनाले अझै जटिल र प्रक्रियामुखी रहेको बताएका छन्। यसले सेवा प्रक्रियालाई थप सरलीकरण गर्नुपर्ने आवश्यकता देखाउँछ।

वित्तीय पारदर्शिताको अवस्थालाई हेर्दा गाउँपालिकाको आम्दानी, खर्च तथा योजना सम्बन्धी सूचना नियमित रूपमा सार्वजनिक भइरहेको विषयमा २८ जना सहभागी मात्र जानकार रहेको पाइयो भने ३१ जनाले यस्ता सूचना पर्याप्त रूपमा नदेखिएको वा जानकारी नपाएको बताएका छन्। यसले सार्वजनिक सूचना प्रवाह तथा वित्तीय पारदर्शिता अझ प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता औंल्याएको छ।

नागरिक प्रतिवेदनका क्रममा सहभागीहरूले विकास निर्माणसँग सम्बन्धित विभिन्न विषयमा महत्त्वपूर्ण सुझाव दिएका छन्। विशेषगरी पाँचै वडालाई जोड्ने सडकहरूको स्तरोन्नति कार्यलाई तीव्रता दिन, निर्माण व्यवसायीको लापरबाही नियन्त्रण गर्न, चनौटे-मुच्चोक-भच्चेक सडक लगायतका पूर्वाधार आयोजनाहरू समयमै सम्पन्न गर्न तथा योजनाको गुणस्तरमा कडा अनुगमन गर्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याइएको छ। त्यसैगरी वलाङ, अपुन, नम्की तथा सिरानडाँडालगायतका क्षेत्रलाई पर्यटनसँग जोड्दै होमस्टे प्रवर्द्धन, ग्रामीण रोजगारी सिर्जना तथा स्थानीय अर्थतन्त्र सुदृढीकरणमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने सुझाव प्राप्त भएको छ। सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर सुधार, शिक्षक क्षमता

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd. पालिका LIVE

CamScanner

अभिवृद्धि तथा नियमित शैक्षिक अनुगमनलाई समेत नागरिकहरूले प्राथमिकताका विषयका रूपमा उल्लेख गरेका छन्।

समग्रमा नागरिक प्रतिवेदनले अजिरकोट गाउँपालिकामा सेवा प्रवाह, पूर्वाधार विकास तथा प्रशासनिक सुधारका क्षेत्रमा सकारात्मक प्रगति देखिए पनि सेवा गुणस्तर, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, जनविश्वास तथा आयोजना कार्यान्वयनमा अझ प्रभावकारी सुधार आवश्यक रहेको देखाएको छ। यस प्रतिवेदनबाट प्राप्त निष्कर्ष तथा सुझावहरूलाई आगामी नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा सेवा प्रवाह सुधारका लागि महत्त्वपूर्ण आधारका रूपमा उपयोग गर्न सकिने अपेक्षा गरिएको छ।

प्रमुख सुझावहरू

- गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका योजना तथा कार्यक्रमको प्रगति नियमित रूपमा सार्वजनिक गरी नागरिकलाई समयमै जानकारी गराउनुपर्ने।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई अझ छिटो, सरल र प्रविधिमैत्री बनाउन अनलाइन तथा डिजिटल सेवाको विस्तार गर्नुपर्ने।
- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयमा सूचना प्रवाह प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाई आवश्यक कागजात, प्रक्रिया र सेवा समयसीमाबारे स्पष्ट जानकारी उपलब्ध गराउनुपर्ने।
- प्रत्येक वडामा नियमित रूपमा सार्वजनिक सुनुवाइ, जनप्रतिनिधिसँग प्रत्यक्ष संवाद तथा गुनासो सुनुवाइ कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।
- महिला, युवा तथा उद्यमशील व्यक्तिका लागि सीपमूलक तालिमलाई उत्पादन, उद्यम र बजारसँग जोडेर सञ्चालन गर्नुपर्ने।
- स्थानीय उत्पादनको ब्रान्डिङ, प्रशोधन तथा मूल्य अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम विस्तार गरी गाउँपालिकाको आर्थिक गतिविधिलाई सुदृढ बनाउनुपर्ने।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण, खानेपानीको स्रोत संरक्षण, वन संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्नुपर्ने।
- स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक औषधि, उपकरण तथा स्वास्थ्यकर्मीको उपलब्धता सुनिश्चित गरी विशेषज्ञ सेवा विस्तार गर्नुपर्ने।
- सार्वजनिक सम्पत्ति, सरकारी भवन तथा विकास निर्माणका आयोजनाको नियमित मर्मत-सम्भार र संरक्षणमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने।
- युवाको वैदेशिक पलायन न्यूनीकरण गर्न स्थानीय स्तरमै स्वरोजगार, कृषि उद्यम, पर्यटन तथा साना उद्योग प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।
- सामाजिक सुरक्षा, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरिने सेवा र अनुदानलाई थप पारदर्शी, लक्षित र प्रभावकारी बनाउनुपर्ने।
- विकास निर्माणका योजना छनोट गर्दा उत्पादनमूलक, आयआर्जनमूलक तथा दीर्घकालीन प्रतिफल दिने योजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने।
- गाउँपालिकाले नागरिकका सुझाव र गुनासाको कार्यान्वयन अवस्थाबारे समय-समयमा सार्वजनिक जानकारी दिने अभ्यासको विकास गर्नुपर्ने।
- सेवा प्रवाहमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारी तथा शाखालाई प्रोत्साहन गर्ने र कमजोर पक्षमा आवश्यक सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने।
- स्थानीय सरकारप्रति नागरिकको विश्वास अभिवृद्धि गर्न पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, नियमित अनुगमन तथा सामाजिक परीक्षणलाई अझ प्रभावकारी बनाउनुपर्ने।

धन्यवाद।

अनुसूची–४

(बुँदा नं. ७.८ संग सम्बन्धित)

सार्वजनिक सुनुवाइमा पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता

१ सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।

२ सहभागीले प्रश्न वा सुझाव के राख्ने हो, पहिले स्पष्ट गर्नुपर्नेछ ।

३ सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम सहित प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नुपर्नेछ ।

४ सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरु धैरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदागत रुपमा छोटकरिमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नुपर्नेछ र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय वितेपछि तत्काल प्रस्तुति रोक्नुपर्नेछ ।

५ आफूभन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोर्‍याउन जरुरी हुनेछैन ।

६ चित्त नबुझेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाइनेछ ।

७ सहभागीले बिना आधार कसैप्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

८ सुनुवाइका वक्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाइ राख्न वा बोल्न पाइने छैन ।

९ सुनुवाइलाई विथोल्ने प्रयास कतैबाट भएको पाइएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधान खोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

१० सुनुवाइलाई विषयान्तर हुन बाट सबै सहभागि सचेत हुनु पर्नेछ ।

Gorkha Sandesh Media Pvt. Ltd.

आज मिति २०८३ असार २६ गते शुक्रबारका दिन **अजिरकोट गाउँपालिका**को आयोजना तथा **गोरखा सन्देश मिडिया प्रा.लि**को समन्वयमा आयोजित गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को **तेस्रो चौमासिक** अर्न्तगतको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गाउँपालिकाको वडा न ५ स्थित मुच्चोकमा गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटाको अध्यक्षतामा तथा तपशिलका व्यक्तिहरुको उपस्थितिमा सम्पन्न भयो ।

उपस्थिती

क्र.स	नाम थर	पद	ठेगना	फोन नं.	हस्ताक्षर
१.	श्री दीपक देवकोटा	गाउँपालिका अध्यक्ष	अजिरकोट-५	९८५१२००७०४	[illegible]
२.	श्री अनिता भुजेल	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	अजिरकोट-३	९८५१३११७४४	
३	श्री ज्ञानुराम पन्थी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०१००५५	[illegible]
४	श्री मनोज गुरुङ	वडाध्यक्ष- १	अजिरकोट-१	९८१८६१४५२७	[illegible]
५	श्री कृष्णप्रसाद गुरुङ	वडाध्यक्ष- २	अजिरकोट-२	९८६६५९४८०४	
६	श्री बाबुराम अधिकारी	वडाध्यक्ष- ३	अजिरकोट-३	९८४०८६४९२४	[illegible]
७	श्री जंगबहादुर गुरुङ	वडाध्यक्ष- ४	अजिरकोट-४	९८५६०७१२३२	
८	श्री बेलबहादुर परियार	कार्यवहाक वडाध्यक्ष- ५	अजिरकोट-५	९७४६४७२२८४	[illegible]
९	गंगा बि. कु.	प्रशासकीय अधिकृत	गा. पा.	9867976544	[illegible]
१०	ठाकुर प्र. भट्ट	जा. स्वा. नि	"	9744679885	[illegible]
११	लाल प्रसाद पौडेल	प्रशासकीय अधिकृत	गा. पा	9846172558	[illegible]
१२	रिता प्रसाद अधिकारी	स्थानीय	अजिरकोट-५	9860515365	[illegible]
१३	अजय देवकोटा	स्थानीय	"	9851080886	[illegible]
१४	शिवलाल [illegible]	"	"		[illegible]
१५	मित्र प्रसाद देवकोटा	"	"	९८४६२४४२५१	[illegible]
१६	चन्द्र प्रसाद देवकोटा	"	"	९८४९४४८३६६	[illegible]
१७	रुक्मागत बजगाई	"	"	९८६९९३८३५५	[illegible]
१८	रोम बहादुर परियार	"	"	९८२६९०२५२०	रोम
१९	बालकृष्ण भट्ट	"	"	९	बाल
२०	टेक ब. नेपाली	"	"	९८१४२१९९२१	[illegible]
२१	एक बहादुर राना	"	"	९८४६४२५६६०२	[illegible]
२२	युवराज देवकोटा	स्थानीय	"	९८२६०४१४२२	[illegible]
२३	किसन नेपाली	"	"	९८०३४४३४८३	[illegible]
२४	[illegible]	"	"		[illegible]
२५	यमप्रसाद लामीछाने	"	"		
२६	अनन्त देवकोटा	"	"	९८४३२२४०३८	[illegible]
२७	सरोज लामिछाने	रोजगार संयोजक	अजिरकोट-१	९८०५१९२२	[illegible]
२८	स्वर्णदीप थापा	प्र. शिक्षा अधिकृत	"		[illegible]
२९	प्रताप गोपाली	प्र. प्र. अ	गा. पा	९८६५००९९२३	[illegible]
३०	यम प्रसाद लामिछाने	स्थानीय	५	९८४९४५६६९२	[illegible]

३१	कृष्ण कुमारी भट्टराई	रोजगार सहायक	अजिरकोट-५	९८४११२८०१२	[illegible]
३२	लक्ष्मी रेग्मी	वडा नं: ५ का.स.	अजिरकोट ५	९८१६२३६०२५	[illegible]
३३	बेल बा. सिं.ठ	— ६ हेल्पर्	वडा नं. ६		[illegible]
३४	लीलाधर [illegible]	प्र.अ.	वडा नं. २	९८६१०९६६१४	[illegible]
३५	ठाकुर प्रसाद [illegible]	समाजसेवी	. ,,	९८२४४९००७८	[illegible]
३६	सृजना आचार्य	पशु सेवा प्राविधिक		९८६२६८२२१०	[illegible]
३७	[illegible]	पत्रकार	शिक्षक	९८४६३४६५१२	[illegible]
३८	गंगा सिंह गुरुङ	मुख्याक ५		९८४४२६३३७२	[illegible]
३९	मंगा बहादुर गुरुङ	मुख्याक ६		९८६११६६११०	[illegible]
४०					
४१					
४२					
४३					
४४					
४५					
४६					
४७					
४८					
४९					
५०					
५१					
५२					
५३					
५४					
५५					
५६					
५७					
५८					
५९					
६०					
६१					
६२					
६३					
६४					
६५					
६६					
६७					
६८					

CamScanner

अनुसूची–३

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) संकलन गर्ने ढाँचा

बुँदा नम्बर ३.४.१ सँग संबन्धित

१) सेवाग्राहीको लिङ्ग :– पु/स्त्री

२) जात :

३) उमेर : ८६

४) शिक्षा :

५) कार्यालय सम्म आइपुग्दाको समय :

६) यस कार्यालयको काममा मात्र आउनु भएको हो वा अन्य कामको लागि पनि

७) कार्यालयमा देहायको कुन कामको लागि आउनु भएको हो ? रेजा ( ) चिन्ह दिनुहोस् ।

क) सिफारिस लिन/पुऱ्याउन

ख) दर्ता/नवीकरण

ग) आर्थिक सहयोग लिन

घ) योजना माग गर्न

ङ) योजनाको किस्ता लिन

च) योजनाको मूल्याङ्कन गराउन

छ) योजनाको अन्तिम भुक्तानी लिन

✓ ज) स्थानीय निकायले राखेको सूचना प्राप्त गर्न

झ) सूचनामूलक सामग्री प्राप्त गर्न

ञ) अन्य कुनै भए

सि.नं.	सेवाको नाम	मूल्याङ्कन -उपयुक्त कोष्ठमा रेजा ( ) लगाउने		
१.	सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट	ठीकै ✓	अस्पष्ट
२.	सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै ✓	ठीकै	थोरै

CamScanner

३.	तपाई प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण	ठीकै	अभद्र/अमर्यादित
४.	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरु (प्रमाण–कागजात र शुल्क–दस्तुर) बारे तपाईलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट गरे कि ?	अति स्पष्ट गरिदिए	ठीकै	अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए
५.	तपाईले राख्नुभएका समस्यालाई के–कस्तो समाधान दिए ?	अति सजिलो तरिकाबाट समाधान दिए	ठीकै	समाधान दिन सकेनन्
६.	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के–कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो (छोटो)	ठीकै	लामो र झन्झटिलो

कार्यालयको कुन–कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन–कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?

राम्रा लागेका कुराहरु	सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु
१.	१. फाल्गुको सडकमा (मिलना लागो)
२.	२. गुणस्तरहीन कार्य (सडक) निर्माण
३.	३. बाटो छ? यसमा गाउँपालिकाले
४.	४. किन अनुगमन गर्न सक्दैन?
५.	५. → कहिलेकाहीं वितरणमा धेरै नै समस्या पायो, राजनीतिक रुपमा विभेद गरेथ्यो। यसको कसरी समस्या समाधान हुन्छ?

अनुसूची – २

बुँदा नम्बर ३.६.१ सँग संबन्धित   प्रश्नावली भाग – १

नागरिक प्रतिवेदन (Citizen Report Card)

(सन्तुष्टि वा असन्तुष्टि जनाउने)

उत्तरदाताको नाम थर :– ...रुपड़ी गुरुङ... जातजाति :...गुरुङ...

लिङ्ग : (✓)   महिला (   ) पुरुष (✓)   उमेर...६३...

शिक्षा...साक्षर... पेशा...कृषि...

ठेगाना:...[illegible]... गाविस/नपा, वडा नं. ...४... सम्पर्क फोन नं.................

१. सेवाको सन्तुष्टि

१.१ तपाईले यस कार्यालयबाट समग्रमा कतिको सन्तुष्टि पाउनु भयो ?

सन्तुष्ट (   ) ठीकै (✓) असन्तुष्ट (   )

१.२ सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहारप्रति तपाई कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट (   ) ठीकै (✓) असन्तुष्ट (   )

२. सेवाको नियमितता

२.१ नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार तपाईले प्राप्त गर्नुपर्ने सेवामा लागेको समयप्रति कतिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट (✓) ठीकै (   ) असन्तुष्ट (   )

२.२ कार्यालय नियमित रुपमा (कर्मचारीको उपस्थिति, समय पालना, कार्यचुस्तता) सञ्चालन भएको छ भन्ने कुरामा कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

विश्वस्त (✓) ठीकै (   ) अविश्वस्त (   )

२.३ तपाईले सेवा लिन जाँदा अतिरिक्त रकम तिर्नु भयो ?

तिरेको छैन (✓) एकदमै कम (✗) धेरै तिरेको (   )

CamScanner

२.४ यस कार्यालयले सार्वजनिक चासो तथा समस्या समाधान गर्न औसत कति दिन लगाउने गरेको छ ?

१ दिन (✓) २ दिन ( ) धेरै दिन ( )

३. सेवाप्रतिको जनविश्वास

३.१ यस संस्थाले दिने सेवाप्रति तपाई कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ ?

विश्वस्त ( ) ठीकै (✓) अविश्वस्त ( )

३.२ यस कार्यालयले प्रदान गरेको सेवाको बारेमा अरुलाई जानकारी गराई कत्तिको प्रचार गर्नु भएको छ ?

धेरै (✓) ठीकै ( ) गरेको छैन ( )

३.३ यस संस्थामा कार्यरत कर्मचारी प्रति तपाईको विश्वास कत्तिको छ ?

धेरै ( ) ठीकै (✓) विश्वास छैन ( )

३.४ यस कार्यालयले विपन्न वर्गको लागि छुट्याएको सेवा प्रयोग गरेको थाहा पाउनु भएको छ ?

छ ( ) छैन ( ) अलिअलि थाहा छ (✓)

४. सेवाको गुणस्तर

४.१ यस कार्यालयबाट सेवा लिंदा कार्यालयले दिएको जानकारीबाट कत्तिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

सन्तुष्ट (✓) कम सन्तुष्ट ( ) असन्तुष्ट ( )

४.२ तपाई यस कार्यालयमा आउँदा कसको सहयोग लिनुभयो ?

आफै (✓) गाउँका ठूलाबडाको ( ) मध्यस्थकर्ता ( )

४.३ यस कार्यालयमा तपाईले एउटा कामको लागि कति पटक धाउनु पर्‍यो ?

१ पटक (✓) २ पटक ( ) सो भन्दा बढी ( )

५. सेवा सम्बन्धी जानकारी

५.१ कार्यालयको भौतिक अवस्था कस्तो छ ?

अति राम्रो ( ) ठीकै (✓) नराम्रो ( )

५.२ कार्यालयमा भएको नागरिक बडापत्र बारे तपाईलाइ जानकारी छ ?

छ ( ) आंशिक जानकारी छ (✓) कुनै जानकारी छैन ( )

५.३ कार्यालय र सेवाग्रही बीचको सम्बन्ध कस्तो छ ?

अति राम्रो ( ) ठीकै (✓) खासै राम्रो छैन ( )

५.४ सञ्चालन गरिने सार्वजनिक कार्यक्रममा सीमान्त वर्गको उपस्थिति कति प्रतिशतसम्म हुने गरेको छ ?

CamScanner

अनुसूची–३

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) संकलन गर्ने ढाँचा

बुँदा नम्बर ३.४.१ सँग संबन्धित

१) सेवाग्राहीको लिङ्ग :– पु/स्त्री

२) जात : Gurung

३) उमेर : ४०

४) शिक्षा : SLC

५) कार्यालय सम्म आइपुग्दाको समय : ४० मिनेट

६) यस कार्यालयको काममा मात्र आउनु भएको हो वा अन्य कामको लागि पनि

७) कार्यालयमा देहायको कुन कामको लागि आउनु भएको हो ? रेजा ( ) चिन्ह दिनुहोस् ।

- क) सिफारिस लिन/पुऱ्याउन ✓
- ख) दर्ता/नवीकरण ✓
- ग) आर्थिक सहयोग लिन
- घ) योजना माग गर्न
- ङ) योजनाको किस्ता लिन
- च) योजनाको मूल्याङ्कन गराउन
- छ) योजनाको अन्तिम भुक्तानी लिन ✓
- ज) स्थानीय निकायले राखेको सूचना प्राप्त गर्न
- झ) सूचनामूलक सामग्री प्राप्त गर्न
- ञ) अन्य कुनै भए

सि.नं.	सेवाको नाम	मूल्याङ्कन -उपयुक्त कोष्ठमा रेजा ( ) लगाउने		
१.	सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट	ठीकै ✓	अस्पष्ट
२.	सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै	ठीकै ✓	थोरै

३.	तपाई प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण ✓	ठीकै	अभद्र/अमर्यादित
४.	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरु (प्रमाण–कागजात र शुल्क–दस्तुर) बारे तपाईलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट गरे कि ?	अति स्पष्ट गरिदिए	ठीकै ✓	अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए
५.	तपाईले राख्नुभएका समस्यालाई के–कस्तो समाधान दिए ?	अति सजिलो तरिकाबाट समाधान दिए ✓	ठीकै	समाधान दिन सकेनन्
६.	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के–कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो (छोटो)	ठीकै ✓	लामो र झन्झटिलो

कार्यालयको कुन–कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन–कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?

राम्रा लागेका कुराहरु	सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु
१. २. ३. ४. ५.	१. मल्छेको आयातनको लापरवाही २. कसरी र कहिले अन्त्य हुन्छ ? ३→ अभियोग गाउँपालिकाको पोखरा ४. वडा कार्यालय जोड्ने सडक ~~कसरी~~ कहिले पिच हुन्छ ? → जनप्रतिनिधिहरु विभिन्न वडाहरुमा टोलटोलमा गएर कुरा एउटा समाधान हो ? जनप्रतिनिधि गएको [illegible] पालिकाको अध्यक्ष गएर हो र ? → विद्यालयलाई मर्ज गरी आवासीय विद्यालयको व्यवस्थापन कहिलेबाट कार्यान्वयन होला ? → यस वडा एउटा विद्यालयको [illegible] कहिलेबाट लागू गरिन्छ ?

CS CamScanner

अनुसूची–३

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) संकलन गर्ने ढाँचा

बुँदा नम्बर ३.४.१ सँग संबन्धित

१) सेवाग्राहीको लिङ्ग :– पु/स्त्री

२) जात : दलित

३) उमेर : ५८

४) शिक्षा : साक्षर

५) कार्यालय सम्म आइपुग्दाको समय : २० मि

६) यस कार्यालयको काममा मात्र आउनु भएको हो वा अन्य कामको लागि पनि

७) कार्यालयमा देहायको कुन कामको लागि आउनु भएको हो ? रेजा ( ) चिन्ह दिनुहोस् ।

क) सिफारिस लिन/पुऱ्याउन

ख) दर्ता/नवीकरण

ग) आर्थिक सहयोग लिन

घ) योजना माग गर्न

ङ) योजनाको किस्ता लिन

च) योजनाको मूल्याङ्कन गराउन

छ) ✓ योजनाको अन्तिम भुक्तानी लिन

ज) स्थानीय निकायले राखेको सूचना प्राप्त गर्न

झ) सूचनामूलक सामग्री प्राप्त गर्न

ञ) अन्य कुनै भए

सि.नं.	सेवाको नाम	मूल्याङ्कन -उपयुक्त कोष्ठमा रेजा ( ) लगाउने		
१.	सेवा लिन को सँग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट	ठीकै ✓	अस्पष्ट
२.	सेवाप्रदायक कर्मचारीले तपाईको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै ✓	ठीकै	थोरै

CamScanner

३.	तपाई प्रति सेवाप्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण ✓	ठीकै	अभद्र/अमर्यादित
४.	सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सूचनाहरु (प्रमाण–कागजात र शुल्क–दस्तुर) बारे तपाईलाई सेवाप्रदायक कर्मचारीले स्पष्ट गरे कि ?	अति स्पष्ट गरिदिए	ठीकै ✓	अलमल्ल हुने गरी अस्पष्ट सूचना दिए
५.	तपाईले राख्नुभएका समस्यालाई के–कस्तो समाधान दिए ?	अति सजिलो तरिकाबाट समाधान दिए	ठीकै ✓	समाधान दिन सकेनन्
६.	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के–कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो (छोटो)	ठीकै ✓	लामो र झन्झटिलो

कार्यालयको कुन–कुन पक्षमा धेरै राम्रो लाग्यो, कुन–कुन पक्षलाई सुधार गर्नुपर्ने देखियो ?

राम्रा लागेका कुराहरु	सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु
१. आँगनको खुल्ला खानेपानी।	१. गाउँपालिकाले [illegible] मा
२. यो योजना आउनु राम्रो,	२. [illegible] पुरा गरी [illegible] छ,
३. [illegible] यो योजनाबाट	३. [illegible] को [illegible]
४. आफ्नो आफ्नै काम छ	४. तथा कर्मचारीको कारण पालिका, [illegible]
५. आँगनमा खुल्ला खानेपानीको काम सुरु भएको छ, वडा नं ८ मा धारा तथा ट्याङ्की बनिरहेको छ। यो राम्रो हो।	५. [illegible] हो कि भएको लाग्छ ?
(६) [illegible] समस्या भएकाले गाउँपालिकाले राम्रो काम गरेको छ।	(2) स्वास्थ्य क्षेत्रमा [illegible] समय मा विभिन्न [illegible] बढिरहेको छ किन यस्तो हुन्छ ?
(७) पालिका वडा नं ८ मा विपन्नलाई यातायात सुविधा दिनु राम्रो हो।	(3) [illegible] धारा [illegible] वडा नं ८ मा [illegible] ट्याङ्की [illegible] आउने [illegible] पानी आउँछ ?
	(4) [illegible] छ [illegible]